

WILLIAM SHAKESPEARE

46812
Drukket

Romeo și Julieta

Tragedie în 5 acte

TRADUCERE IN FORMA ORIGINALĂ

DE

MIHAEL DRAGOMIRESCU

152781

BUCUREȘTI

EDITURA LITERARĂ A CASEI ȘCOALELOR

1922

"Carol I" Bucuresti

46812

B.C.U. Bucuresti

C152781

820 - 2 = R

PERSOANELE:

ESCALUS, Prințul Veronei.

PARIS, un Tânăr nobil, rubedenie cu Prințul.

MONTECHIO, } șefii celor două familii cer-
CAPULETO, } tate între ele.

Un bătrân, văr cu Capuleto (*Al doilea Ca-puleto*).

ROMEO, fiul lui Montechio.

MERCUTIO, rubedenie cu Prințul și prietenul
lui Romeo.

BENVOLIO, nepotul lui Montechio și priete-nul lui Romeo.

TYBALT, nepotul Contesei Capuleto.

FRATELE LAURENTIU, călugăr franciscan.

Fratele Ioan, călugăr din acelaș ordin.

Balthazar, servitorul lui Romeo.

Samson } servitori de-ai lui Capuleto.
Gregorio }

Petre, sluga Doiciei Julietei.

Abraham, servitor de-al lui Montechio.

Un Spițer.

Trei Muzicanți.

Pajul lui Paris; un alt Paj; un Ofițer.

ACTUL I

SCENA I. — Verona. O piață publică.

SAMSON și GREGORIO în serviciul familiei Capuleto, intră înarmați cu săbii și scuturi.

Samson. — Pe cîstea mea, Gregorio, să nu 'nghițim nimic.

Gregorio. — Firește, că doar nu sântem niscai golani.

Samson. — Vreau să zic că, dacă ne-o sări țandăra, să-i ardem.

Gregorio. — Firește, cât ești bun-sdravă̄n, e mai bine să arzi pe altul, decât să te arză el pe tine.

Samson. — Eu cîrpesc repede, când îmi sare țandăra.

Gregorio. — Numai că nu-ți sare repede țandăra, ca să cîrpești.

Samson. — Un câine de-al Montechilor să văd, și-mi sare țandăra numai decât

Gregorio. — Cui îi sare țandăra nu stă pe loc; viteazul însă se 'nfige. Si deci, a-ți sări țandăra, înseamnă s'o iezi la sănătoasa.

Samson. — Un câine din casa-aia mă face să-mi sară țandăra și să mă 'nfig. Cu oricare din slugile și slujnicele Montechio pot să mă iau.¹⁾

Gregorio. — Vrajba e numai între stăpâni și între noi, slugile. Să te iei cu slujnicele? Halal! Mai bine te-ai lăsa să te ia ele pe tine.

Samson. — Tot aia e. Vreau să fiu un adevarat varvar. După ce oiu fi isprăvit-o cu slugile, am să pun la pământ și slujnicile. Au să-mi simtă vârful săbiei până s'o tocă.

---

1) Pasagiul din original („The Globe edition”), conține glume ce nu pot fi nici auzite pe-o scenă modernă, nici măcar citite într’o ediție menită să cadă în mâna tuturor iubitorilor de literatură românească. Pentru curioșii, cari vor să cunoască pe întreg Shakespeare, reproducem textul mai jos :

Gregorio. — That shows thee a weak slave; for the weakest goes tho the wall.

Samson. — True; an therefore women, being the weaker vessels, are ever thrust to the wall: therefore I will push Montague’s men from the wall and thrust his maids to the wall.

Gregorio. — The quarell is between our masters and us their men.

Samson. — ’Tis all one, I will show myself a tyrant; when I have fought with the men, I will be cruel with the maids, and cut off their heads.

Gregorio. — Scoate-ți custura : uite vine doi
de-ai lui Montechio.

Samson. — Mi-am scos arma. Incepe gâlceava :
te sprijin pe la spate.

Gregorio. — Cum ? ai și dat dosul și-ai
șters-o ?

Samson. — Nu-ți fie teamă.

Gregorio. — O 'nnemeriș ! Să-mi fie teamă
de tine !

Samson. — Vezi să fie dreptatea cu noi ; la-
să-i să 'nceapă ei.

Gregorio. — O să mă 'ncrunt, când ou trece
pe lângă ei. Iee-o cum or vrea !

Samson. — Nu, — cum or îndrăsnii ! Eu o să le
dau cu tifla ; dacă o rabdă, destulă
ocară pentru ei !

Gregorio. — The heads of the maids ?

Samson. — Ay, the heads of the maids, or their mai-
denheads ; take it in what sense thou wilt.

Gregorio. — They must take it in sense that feel it.

Samson. — Me they shall feel while I am able to
stand : and 'tis known I am pretty piece of
flesh.

Gregorio. — 'Tis well thou art not fish ; if thou hadst,
thou hadst been poor John... Draw thy tool, etc.

In traducerea acestui pasaj am urmat admirabilea prelucrare germană a lui A. W. Schlegel, (ediția *Oechelhäuser*, a Societății Shakspereane germane).

Intră ABRAHAM și BALTAZAR

Abraham. — Nouă ne dai cu tifla, domnule?

Samson. — la dau și eu aşa cu tifla, domnule!

Abraham. — Nouă ne dai cu tifla, domnule?

Samson (aparte către *Gregorio*). — Dacă zic da,
mai e dreptatea de partea noastră?

Gregorio. — Nu.

Samson. — Nu, domnule, nu vă dau cu
tifla, d-voastră! la dau și eu aşa cu
tifla, domnule.

Gregorio. — Cauți ceartă, domnule?

Abraham. — Ceartă, domnule? Nu cat nici
o ceartă, domnule.

Samson. — Dac'o cauți, domnule, sănt la or-
din: doar slujesc la un stăpân tot aşa
de bun ca și al d-voastră.

Abraham. — Nu mai bun.

Samson. — Bine, domnule.

Gregorio. — Zi „ba mai bun“. Uite că vine-o
rudă de-a stăpânului.

Samson. — Ba mai bun, domnule.

Abraham. — Minți!

Samson. — In gardă, dacă e ceva de capul
vostru! Gregorio nu ţi uita măiastra
lovitură!

(Se luptă)

Intră BENVOLIO.

Benvolio.—Ajungă-vă, nebuni !

În teacă, spada ! Nici nu știți ce faceți !
• (Le desparte săbiile).

Intră TYBALT.

Tybalt.—Ah, lupți cu slugile-astea ticăloase ?

Incoa, Benvolio ! Înfruntă-ți moartea !

Benvolio.—Vreau doar să-i liniștesc. Deci,
[lasă-ți spada, —

Ori dă-mi-o'n ajutor, să-i despărțim.

Tybalt.—Ce ? Pace, și cu sabia în mâini ?

Urât mi-acëst cuvânt ca și infernul,

Ca toți Montechii și ca tine ! Haide,

Păzește-te, mișele !

(Se luptă)

S'arată mai mulți partizani din amândouă familiile
și se amestecă în ceartă; apoi intră CETĂȚENI cu cio-
mege.

Primul Cetățean.—

Ciomege,

Frigări, tovarăși, dați, loviți la cap !

Jos cu Montechii, jos cu Capuleții !

Intră CAPULETO în halat, și CONTESA CAPULETO.

Capuleto.—Ce-i astă larmă ? Hei, dați spada

[lungă !

Contesa C.—Doar cârja, cârja ! Ce tot spui
[de spadă !

Capuleto.—Zic spada, eu. Montechio bătrânul
Iși flutură în râs spre mine spada !

Intră MONTECHIO și CONTESA MONTECHIO.

Montechio.—Netrebnic Capuleto !—Lasă-mă!
Contesa M.—N'ai să te mișci spre dușman
[niciun pas !

Intră PRINȚUL cu SUITA.

Prințul. — Răsvrătitori supuși, vrășmași ai
[păcii,

Ce 'n sânge de vecin spurcați oțelul !
Ce ? Nu m'aud ? Ei, oameni, fiare,
Ce 'n purpurul isvor al vinelor
Vă stingeți para furiei mișele !
Din mâini însângerate, svârliți jos
Rău mânuitele arme — àltfel, moartea !
Sentința-mi mâniaosă, ascultați !
Montechio și bătrâne Capuleto,
Pân' astăzi, de trei ori, prin vorbe dârze,
Trei certuri civice stârnit-ați voi
Și-a ulițelor pace-ați turburat !
Cărunții din Verona cetățeni
Au trebuit podoabele să-și scoată,
S'avânte 'n mâini bătrâne suliți vechi
Și roase de rugina lungii păci,
Să vă 'nfrâneze ura fără frâu.
De-mi turburați cetatea înc'odată

Cu viață voi plăti-veți turburarea.
Acum, voi toți ceilalți, plecați ! Tu însă,
Să vîi cu mine-acuma, Capuleto ;
Iar tu, Montechio, vino după-amiază
La Curtea Veche unde judec eu,
S'auzi ce-mi va plăcea să mai ordon.
Plecați, spun înc'odată,—âltfel, moartea!

Pleacă toți, afară de MONTECHIO, CONTESA MONTECHIO și BENVOLIO.

Montechio. — Cine-ațâțat-a iarăși vechea
[vrajbă?]

Fuseși aci, nepoate : cum a fost ?

Benvolio. — Când am venit, se 'ncărase-aci
Ai noștri cu ai lor, înverșunat.

Am tras, ca să-i despart. Atunci sosi
Sălbaticul Tybalt cu spada scoasă,
Și 'n jurul capului lovind în vîntul
Ce făr' de niciun păs râdea de el —
Imi șueră sfidări pe la ureche.

Pe când noi dam și ne 'mpungeam
[mereu,

Veniră și-alții și intrară 'n zarvă —
Și-atunci sosi să ne despartă Prințul.

Contesa M. — Dar unde e Romeo ? Il văzuși ?
Ce bine că n'a fost la cearta-aceasta!

Benvolio. — O oră pân' ce soarele cel harnic

Ivitu s'a 'n fereastra aurită
A răsărītului, — un gând buimac
M'a îndemnat să es la câmp, contesă.
Acî 'n dumbrava sicomorilor,
Ce spre apus se 'ntinde de cetate,
Plimbându-mă, văzui pe fiul vostru.
Vrui să-l ajung, dar el, cum mă zări,
S'ascunse în desişul codrului.
Eu, judecându-i sufletul cu-al meu,
Ce este mai vioiu, când este singur,
Mi-urmaiu plimbarea și-l lăsaiu în pace,
A vrut să-l ocoleșc—l-am ocolit.

Montechio.—În multe dimineți a fost pe-acolo,
Să stoarcă lacrămi peste recea rouă
Și să mărească norii cu suspinuri.
Dar, cum, la răsărīt, în zări departe,
A tot veselitorul soare trage
Perdeaua dela patul zorilor,—
Tăcutu-mi fiu nu-i sufere lumina,
Se 'ncue singurel în cămăruță,
Și, astupând fereastra măndrei zile,
Meșteșugit își face 'n juru-i noapte.
Și-așa se pierde 'n neagra-i visărie,
Și pricina s'o 'nlăture nu știe.

Benvolio.—Dar care e, slăvite unchiu, temeiul?
Montechio. — Nici eu nu-l știu, nici el nu

[vrea să-l spue.

Benvolio. — Luatu-l-ați cumva de scurt vre-
[odată ?

Montechio. — Și eu și-alți mulți amici l-am
[întrebăt;

Dar, confident al propriii 'nclinări,
Să spun nu pot ce credincios și-e sie-șil
Atât de-ascuns și 'n sine 'nchis,
E nepătruns la truda cercetării,
Ca mugurul ce-i ros de-un vierme
[duşman,

'Nainte de-a-și desface 'n aer frunza
Si soarelui a-și dăruì mândria.
Dar pricina măhnirii dac'am ști-o,
Ferice-am fi, căci noi am lecui-o.

Intră ROMEO

Benvolio. — Vedeți că vine. Rog să ne lăsați :
De-i sănt cumva ceva, îl prind îndată.

Montechio. — Aș vrea să fie statu'n loc din plin
Și s'affli tot. Haideți, contesă, vin'.

MONTECHIO și CONTESA MONTECHIO es.

Benvolio. — He, vere, bună dimineața !
Romeo — Abia ?

Benvolio. — Sânt nouă.

Romeo. — Mult lungăste vremea dorul !—
Grăbitul ce plecă nu fuse tata ?

Benvolio. — Chiar el. Ce dor, zici că lun-
[gește vremea ?

Romeo. — Al lucrului ce-avându-l ar scurta-o.

Benvolio.—In dragoste ?

Romeo.—Afar' !

Benvolio.—Din ea afară ?

Romeo.—Afar' din a iubitei grație !

Benvolio.—Păcat că dragostea ce pare blândă
E-atât de aspră 'n faptă — și tirană.

Romeo.—Păcat că dragostea, la ochi legată,
Găsește drumul său chiar fără ochi.
Unde mânăcăm ?... Vai mie !... Ori, ce
[zarvă

A fost pe-aici ?... Nu-mi spune, căci
[știu tot.

Mult faci cu ura; mai mult, cu iubirea !
Și-atunci : o ! dragoste urâtă, ură dragă,
O, din nimic creată, creatură,
Ușoară-grea, deșertăciune demnă,
Haos inform de forme-atrăgătoare,
Fum-rază, fulg de plumb, vâlvoare rece,
Salubră boală, veșnic somn veghiat,
Ce-aceea ce nu ești, ești de-apururi !
Așa-i iubirea-ură ce simt eu...
Nu râzi și tu ?

Benvolio.—Eu mai de grabă plâng.

Romeo.—Și dece, suflete ?

Benvolio.—De chinul tău
Din suflet.

Romeo.—E ispașa dragostei.

Mi-apasă pieptul greu tristețea mea :

Cu-a ta, turnată 'n ea, ea-i și mai grea.
Căci dragostea ce-mi porți tristețea-mi
[crește,

Și propria-mi durere o mărește.

Iubirea-i fum din abur de suspine :

De-l sufli, ese foc ce 'n ochi îți vine ;
De-i tristă, ea e mare grea de lacrămi.

Și ce mai e ? Cuminte nebunie,
Grețoasă fiere, miere ce te'nvie...
Adio,-amice !

Benvolio.— Stai, să te 'nsoțesc :

In drum nu mă lăsa, că mă insulti.

Romeo.— Ah, m'am pierdut ! Eu nu mai sănt
[Romeo ;

El nu mai e aici ; e nu știu unde.

Benvolio— Ci, spune-mi serios, pe cine-adori ?

Romeo.— Cum ? Eu să gem, și să ți-o spuiu
[și ție ?

Benvolio.— Cum o să gemi ? Ah, nu ! Dar
serios,

Pe cine ? Spune-mi !

Romeo.— Zi unui bolnăv,
Cu dinadins, să-și facă testamentul !

Ah ! vorba face rău cui îi e rău...

Ascultă, vere, zău, iubesc o fată.

Benvolio.— Crezându-te picnit, am nemerit.

Romeo.— Bun ochitor !— Și fată e frumoasă.

Benvolio.— Căci cea dintâi lovita-i ținta albă.

Romeo — Dai greș. De Cupidon ea nu-i rănită:
Cu spiritul Dianii i dăruită;
Și 'n zaua castității îmbrăcată,
Copilăreștile-i săgeți n'o cata;
Primește rece vorbele de-amor
Și n'o 'ncalzește ochiul arzător,
Iar aurul, ce 'nvinge sfinții, n'o 'nvinge.
Bogată 'n frumusețe, ea-i săracă,
Căci ea, murind, va pierde tot ce are.

Benvolio. — Jurat a castitate toată viață?

Romeo. — Da! Și-astfel, ea, sgârcită, risipește.

Căci frumusețea aspru întercată
Ucide în urmași frumusețea toată.
Prea e frumoasă ea, și prea-i virtuoasă,
Și prea înțelepțește e frumoasă!
Și, spre-a putea dorita-i măntuire
S'o capete cu-a mea nenorocire,
Jură să nu iubească 'n veci nici cum—
Și aşa trăesc ca mort—s'o spun acum.

Benvolio — Te sfătuesc să-ți uiți de gândul ei.

Romeo. — O! 'nvață-mă deci gândul care uită.

Benvolio. — Ci dă-ți doar libertate ochilor:
Indreaptă-i spre-alte grații.

Romeo. — Este-o cale
Ce-arată frumusețea-i și mai viu.
Căci negru-acelor fericite măsci,
Ce frunțile frumoaselor sărută,
Făgăduesc mai multă frumusețe.

Pe nestemata cu priviri de stele,
Când te-a lovit orbirea, n'o mai uiți !
Arată-mi tu femeia cea mai mândră :
Mândrețea ei e-o carte 'n care eu
Citesc că draga mea e mai frumoasă.
Adio. Să mă 'nveți să uit nu poți.

Benvolio. — De nu, și mort, dator să mă
[socoți.]

(Pleacă amândoi)

SCENA II. — O stradă

Intră CAPULETO, PARIS și O SLUGĂ.

Capuleto. — La fel e și Montechio-amenințat.
Dar, pentru niște bieți bâtrâni ca noi—
A nu mai rupe pacea nu e greu.

Paris. — Doar sănteți amândoi bărbați stimați,
Și e păcat de-a voastră lungă vrajbă..
Dar rugăciunea-mi, cum îți pare, conte?

Capuleto. — Imi pare-așa, precum v'o mai
[spusei :

Copila nu cunoaște încă lumea —
Nici paisprezece ani nu i-a 'mplinit.
Dar vestejească și două veri mândria—
Și atunci putem să facem cununia.

Paris. — Sânt mame mult mai tinere ca dânsa.

Capuleto. — De-o 'ncepi de timpuriu, curând
[te treci !

Nădejdile mi le-a 'nghiștit pământul,
Și-atât copil mi-a mai rămas nădejd e
Dar, vezi, câştigă-i, dragă, inima :
Voința mea e-o parte dintr'a ei.
Voința i îmi dă bold spie hotărâre;
De i-o câștigi, ți-o dau cu mulțumire.
Azi tocmai dau un bal, dup' obicei,
Și-am invitat câțiva amici de-ai meu.
Și, cum ești dintre ei cel mai dorit,
De i înmulțești, fii prea bine venit.
La noapte 'n biata-mi casă vei vedeă
Cum astrii noștri vor întuneca
Pe cei din cer, cu danțurile lor;
Cum tinerii se veselesc de zor,
C'April, împodobit acum întâi,
Şchiopate-i erni ii calcă pe călcâi !
Plăcerea-aceasta azi, în casa mea,
C'un stol de fete 'n floare vei avea.
Privește,- ascultă tot și-apoi iubește
Pe aceea ce mai mândră strălucește.
Și-a mea e și ea una dintre toate :
Frumoasă nu-i, dar lumea o socoate.
Haidi, vino !— Tu, neghiobule, pornește,
Cutreeră Verona și-mi găsește
Persoanele aici scrise

(Ii dă o hârtie)

și le spune

Că'n casa mea cu drag voi să s'adune.

(CAPULETO și PARIS pleacă)

Sluga. — Să cau pe-ăştia însemnaţi aci !
E scris ca cismarul să aibă cot, croitorul undrea, zugravul piasă, pescarul pensulă ; și pe mine mă trimite să dau de rostul ăloră pe care i-a scris aci, dar ce nume-a scris ăl de-a scris, eu de rost nu pot să le dau. Trebuie să găsesc un cărturar. S'a înnemerit bine.

Intră BENVOLIO și ROMEO

Benvolio. — Ei, omule, c'un foc aprins, stingi [zece ;

Amaru-l micșorézi cu alt amar ;
De te'nvârtești tehui, te'ntorci și-ți trece,
Și, de-arzi de-un dor, de-un altul n'ai [habar.

De cum ai prins din nou în ochi otravă,
Cea veche ță-a trecut fără zăbavă.

Romeo. — Și-o foae de pătlagină e bună !

Benvolio. — La ce ?

Romeo. — Dè ! la piciorul tău scrintit.

Benvolio. — Ce ești nebun, Romeo ?

Romeo. — Nu ! Dar și mai legat ca un nebun,
Inchis în carceră, ținut flămând,
Lovit și chinuit, și... — Bună seara,
Băete !

Sluga. — Sărut mâna, domnule !

Vă rog, știți să citiți ?

Romeo. — Citesc, firește :

In renorocul meu, ursita mea.

Sluga. — Poate să fi 'nvățat asta și fără carte ; dar, vă rog, puteți citi or'șice vedeti ?

Romeo. — Firește, când știu scrierea și limba

Sluga. — Sânteți om bun ! Rămâneți cu bine !

Romeo. — Stai locului ; știu să citesc, băete.

(Citește)

„Signor Martino și soția sa și fiica ; Conte Anselm și răpitoarele sale surori ; Dna văduvă de Vitruvio ; Signor Placentio și amabilele sale nepoate ; unchiul meu Capuleto, soția sa și fiicele ; frumoasa mea nepoată, Rozalinda ; Livia ; Signor Valentio și vărul său Tybalt ; Lucian și vesela Elena“.

Frumos cerc ! Unde-i vorba să-i poftești ?

Sluga. — Sus !

Romeo. — Unde ?

Sluga. — La supeu, în casa noastră.

Romeo. — A cui e casa ?

Sluga. — A stăpânului.

Romeo. — Vezi asta trebuia să 'ntreb întâi.

Sluga. — Uite să vă lămuresc, fără să mă mai întrebați. Stăpânul meu este marele bogăț Capuleto ; și, dacă nu sânteți din familia lui Montechio, poftiți, vă rog, și dumneavoastră, și beți un pahar de vin ! Rămâneți cu bine !

(Ese)

Benvolio.—La sărbătoare aceasta cunoscută
A Capuleților, cinează astăzi,
Cu toate frumusețile Veronei,
Și mândra Rozalindă ce iubești.
Te du acolo, și, cu ochiul rece,
Compar'o cu femeile din juru-ți :
Și cioară vei vedea că-i lebăda.

Romeo.—Dac' adevăruri bate astfel joc
De-a ochilor cucernică credință,
Atuncea, lacrämi, faceți-vă flacări,
Și ochii, ce n'au fost orbici de voi,
Să piară 'n focul vostru — eretici.
De când e lumea lume, soarele
N'a mai văzut o alta mai frumoasă !

Benvolio.—Când, ea cu ea, în ochiu-ți se
[măsoară,
Ea, sigur, cea mai mândră o să-ți pară.
Dar, în balanță-aceasta de cristal,
De-i cumpăni cu mine azi la bal,
Slăvita frumusețe-a dragii tale
Cu a altora ce-ți vor ești în cale,
Te vei încredința că ea, ce-ți pare
Atâtă de frumoasă, i fără sare.

Romeo.—Ei bine, merg ; dar nu merg pen-
tru ele;
Ci doar s'admir mândrețea dragii mele.

(Es)

SCENA III

O odaie în palatul lui Capuleto

Intră Contesa CAPULETO și DOICA

Contesa C.—Dar unde-i fata, doică? Cheam'o
[ncoace !

Doica.—'Păi, pe fetia-mi dela dois'p'ce ani,
Acuma o chemai! Hei, mielușeà!
Hei, porumbiță! Zău, dar unde-o fi?
Hei, Julieta!

Intră JULIETA

Julieta.— Ce e? Cin' mă cheamă?

Doica.—Mămica ta.

Julieta.— Acă sănt, mămițico!
Ce poftești?

Contesa C.—Să vezi ce e. Ia, doico, du-te-o
[clipă !

Vrem să vorbim în taină. Doică, vin!
Vino 'napoi! Că, vezi, mă răsgândii—
E bine ca să-ți dai și tu părerea.
Știi doar că fata mea e măricică!

Doica.—Că doar i-i știu pe degete-anisoriil!

Contesa C.—Aşa-i că n'are paisprezece ani?

Doica.—Mă prind pe-ăi paisp'ce dinți ce
[am în gură —

Deși nu am, sărmana, decât patru —
Nu are paisprece. Când e Sânpietru?

Contesa C.—O fi cam peste cincisprezece
[zile.]

Doica.—Ori mai încoa de-o fi, ori mai încolo,
In seara de Sânpietru-i împlinește.
Susica și cu dânsa — Dumnezeu
Ne izbăvească! —aveau aceeași vârstă.
Pe Susi a luat-o Dumnezeu:
Eră prea bună pentru mine,—și,
Cum zic, în seara de Sânpietru, ea
Plinește paisprece. Zău, știu eu bine,
Atunci ii împlinește. Unsprece-s
Dela cutremur: eu am întercat-o
(In viață n'am s'o uit) tocma 'n ziua-aia.
M'am uns la țâță cu pelin, și stam
La soare, lângă zid, sub porumbar.
Mată și domnu' nost'erați la Mantua;
— Am cap nu glumă,—și-aşa, cum zic,
Când a simțit amar pe sfârcul țâței,
—Nebuna mică—iat'o că se strâmbă
Și lasă țâță. Porumbaru-atuncea
Se clatină deodată și trosnește;
Eu, ce să mai mi-o spună altul—fugi!
Și, vezi, sănt tocma cinsp'ce ani de-a-
[tunci :

Că ea mergea 'n picioare singură —
Fugea, pe legea mea, cotrobăia —
Aşa c'o zi 'nainte și-a spart capul.
Bărbatu-meu—ah! Dumnezeu să-l erte —
Eră un om cu haz—o ridică

Şi i zise : „Hai, căzuşi cu faţa 'n jos ?
„Când t'ei mai cuminţi, tu o să-mi cazi
„Pe spate,-aşa i, fetiţo ?“ Maică Pre-
[cistă,

Fetiţa n'a mai plâns, şi zise „da“.
Poftim, şi vezi cum glumă se'mplineşte!
O mie de ani să mai trăesc, mă prinz
Că n'am să uit cum zise el : „Aşa-i,
„Fetiţo?“ Şi cum, toanta mică, tace mâlc
Şi zice „da !“

Contesa C. — Destul cu asta, rogu-te ; mai
[taci !

Doica—Da, doamnă, dar mă prăpădesc de râs
Că fata tăcù mâlc şi zise „da !“
Şi doar în frunte-avea cogeamite
Cucuiu, zău, cât oul de găină.
Era lovită rău, plânghea grozav;
Dar cum ii zise omul meu : „Ai, cazi
Pe burtă ? Ai să cazi, când ai fi mare,
Pe spate, aşa-i, fetiţo ?“ ea tăcù
Şi zise : „da !“

Julietă.— Dar tacă-ti gura, doică !
Doica. — Iac' am sfârşit. Să te păzească
[Domnul !

Ai fost cel mai drăguţ copil din căţi
Am alăptat. De ţi-oiu vedeau şi nunta,—
Nu mai doresc nimic.

Contesa C..— Da nunta. Tocmai
[de-asta

Vream să-ți vorbesc. Să-mi spui, fetițo
[dragă,

Ti-ar fi cumva plăcut să te măriți ?
Julietă.—Ce cinste ! Nici nu mi-a trecut
[prin gând.

Doica.—Zici: cinste ! Zău, de-ai fi avut cumva
Şi-o altă doică,—aş zice : „Fată dragă,
Cu laptele ai supt înțelepciunea.”

Contesa C..—Acum, vezi, ia aminte. În Verona,
Sânt multe mame onorabile
Mai tinere ca tine. Pe cât ştiu,
La vrâsta ta eu îți fusesem mamă,
Pe când tu ești tot fată. Ce să spun ?
Te cere-un Tânăr cumsecade, Paris.

Doica.—Vezi ăsta-i om, domniță,—și ce om !
Plătește lumea toată, om de zahăr.

Contesa C..—Cea mai frumoasă floare a Vene-

ronei.

Doica.—Da, da, chiar floare, floare 'n adevăr.

Contesa C..—Ce zici ? Iți place cavaleru-a-
[cesta ?

Deseară ai să-l vezi la balul nostru.
Vezi de-i citește 'n cartea fetii, unde,
Cu pana-i, frumusețea-a scris fericea ;
Privește cum trăsurile-i s'ajută,
Frumosul una alteia 'mprumută,
Și, limpede ce 'n cartea aceasta nu-i,
Citește-o-alături scrisă 'n ochii lui.

Și-a ăstui Tânăr nelegată stare
— O carte de iubire — vrea legare.
În mare-i peștele, și ce-i frumos pe-afar'
E mai frumos, când sufletul e rar.
În ochii lumii-o carte prețuește,
Când, aurită, aur povestește!
Tot ce-are el va fi și partea ta;
De-l ai pe el, nu te vei micșora.

Doica.—Cum să se micșoreze? o să crească!
Căci cu bărbatul, dè! femeia se îngroașă.

Contesa C..—Iți place contele? Hai, spune!
Julieta.— Aș vrea

Să știu, dacă, văzându-l, mi-ar plăcea;
Dar să-mi îndrept privirea nu 'ndrăsnesc,
Căci voia ta aş vrea să ţi-o 'mplinesc.

Intră SERVITORUL

Servitorul.—Doamnă, oaspeții au sosit, sun-peu-i servit, D-voastră chemată, domnița căutată, doica la bufet dracului dată, și toate merg anapoda. Eu trebuie să mă duc săștept oaspeții. Vă rog prea mult — veniți numaidecât.

Contesa C..—Acum! Ne-așteaptă Paris. Iulia,
[vin'!]

Doica.—Hai, fată, cu zile dulci, nopți dulci
[din plin.]

SCENA IV. — O stradă.

Intră ROMEO, BENVOLIO, MERCUTIO însotiti de cincisase măsci ce poartă torțe, — și de alți tineri.

Romeo.—Cu vorbele-astea să ne cerem scuze,

Ori să intrăm deadreptul fără vorbă?

Benvolio.—Pretexte de-aste nu mai sânt la modă!

Cin' mai trimite-acum vr'un Cupidòn
Legat la ochi, purtând, ca un Tătar,
Un arc cioplit din scânduri și boit,
Să sperie cocoanele 'n salon,
Ca o momâe pentru ciori? Si cine
Să mai tot stea să spună vr'un prolog,
La ușă, bâlbâind după sufleor?

Ci ia-ne drept cine-or pofti: noi vrem
Doar să 'nvârtim un danț și să plecăm.

Romeo.—Nu pot să țupăi eu; voițu ține-o
[faclă :

Intunecat cum sânt — să luminez.

Mercutio.—Ba, dragul meu Romeo, ai să țupăi!

Romeo.—Mă credeți, nul! Căci voi aveți pantofi
De danț, aveți picior ușor; iar eu,
O inimă de plumb ce-atât m'apasă,
Că nu mai pot din loc să mă urnesc.

Benvolio.—Cum ești amorezat, ia ăripa
Lui Amor și te-avântă peste doruri.

Romeo.—Sânt prea atins de-a lui săgeată

Și cu-ăripa-i ușoară-i greu să sbor,
Și-așa legat, că nu pot să m'avânt
Deasupra dorului întunecat —
Și pier sub greaua sarcină-a iubirii.

Mercutio.—Dar dacă pieri, ucizi și dragostea,
Căci dragostea-i gingașă, și tu greu
Romeo.—Gingașă ea? E aspră ea—și crudă,
Sălbatică și 'nțeapă ca și spinul.

Mercutio.—De-i aspră, fii cu ea la rându-ți
[aspru:]

Ințeapă, de te 'nțeapă—și-atunci bîruil
Ia, dă-mi pentru astă față-o bișacteă—
(Puindu-și masca)

O mască. Ce să mai mă tem de-acum,
Că-mi vede vr'un cusur, un ochiu la
[pândă ?]

Cu groasele-i sprâncene-această frunte,
O să roșască dânsa pentru mine.

Benvolio.—Haideți, băeți, să batem, să intrăm;
Și, cum intrăm, începem sprinten din
[picioare!]

Romeo.—O faclă mie. Să lăsăm băeții
Ușori la inimă să gâdile
Cu tălpile pământul. Eu mă pun
La adăpostul unei vorbe vechi:
„Voesc să fiu făclie și să văd;
Vânătu-i bun, dar eu nu mai vânez“.

Mercutio.—Nu mai vânezi, căci ești înpotmolit

In baltă — vreau să zic în dragoste —
...n care ești vârât până la gât.

Să mergem: ardem torțle că-i ziua.

Benvolio.—Ce tot vorbești acolo?

Mercutio— Vreau să zic,

Că, stând pe loc, noi ardem torțele,
De facem par'că ziua. la cuvântul
Doar după gând. A noastre judecăți,
Printr'ânsul, fac cât șapte facultăți.

Romeo.—Întrăm în acest bal cu gânduri bune,
Dar nu și înțelegepe!

Mercutio— Pentru ce?

Romeo.—Azi noapte am visat un vis.

Mercutio— Si eu.

Romeo.— Ce vis?

Mercutio— Că visătorii dorm mereu.

Romeo.—Când dorm în pat, visează și-ade-
[văruri.

Mercutio— A, văd: te-a vizitat regina Mab.

Ea i moașa zânelor. Nu e mare
Nici cât agata de pe indexul
Unui primar; și, trasă 'n atelaj
De pulbere de soare, ea se plimbă
Deacurmeziș pe nasul tău când dormi!
Capota e din aripi de locustă,
Și spîtele-s picioare de păiajen,
Din fin păejeniș sănt frânele,
Din raze umede de lună, hamul,

Din osul unui greer codiriștea,
Un firicel e sfârcul biciului,
Și-o musculiță 'n cenușiu e vizitie —
Nici cât un sfert cât negrul unei unghii
De fată leneașă. Careta ei
E-o coajă de alună ce-a scobit-o
Vreo veveriță meșteră sau carii,
Ce sănt vechi caretași ai zânelor.
Cu-acest alaiu, ea trece noaptea 'n trap
Pe creerul amorezaților, —
Și-atunci visează ei de dragoste.
Aleargă pe genuchi de curtizani, —
Și văd în vis atunci doar reverențe;
La avocați, pe degetele lungi, —
Și grase onorarii le năzare ;
Pe buze la cucoane, și, le face
Să simtă 'n vis vrăjite sărutări.
Dar Mab adesea le bășică strașnic,
Căci, din pricina multor bunătățuri,
Prea le miroase răsuflarea greu.
Aci o ia pe nasul unui sfetnic,
Făcându-l promovări s'adulmece ;
Aci, c'un fir de porc din coadă smuls,
Ea gâdilă în nas pe-un sfânt părinte, —
Și-l face să viseze și-alte dijme ;
Aci 'n galop pe-o ceafă de soldat
li dă vedenii de asalturi,

De beregăți tăiate, fugi, damascuri,
Chiulhanuri și beții fără sfârșit.
Apoi îi bate toba în urechi,
De spaimă el tresare, se deșteaptă,
Și, trei aminuri înjurând, adoarme iar.
Și 'n taina noștii tot Mab împletește
Podoaba coamei cailor, sucind
Și înnodând în fel și chipuri perii,
Ce, dacă se desfac, înseamnă rău.
Ea-i farmecul ce-apasă asternutul
Copilelor ce dorm cu fața 'n sus,
Și aşa le 'nvață, cum, femei odată,
Vor trebui să fie-ăsa cum trebuie —
Ea e...

Romeo. — Ci nu mai tot tocă nimicuri,
Mercutio!

Mercutio. — Că doar vorbesc de visuri,
Copiii unor creeri obosiți :
Ei nasc, ca vană 'nchipuire din nimic,
Dintr'o materie ca aerul
Subțire, schimbăcioasă ca și vântul,
Ce-acum mânăge sănul înghețat
Al nordului, acum, deodată, mâños
Se 'ntoarce către sudu 'nrourat.

Benvolio — Vezi, vântul ăsta ne-a luat pe noi !
Au și supat: — sosim Tânziu de tot.

Romeo. — Mă tem că prea de vreme. Inima-mi
Presimte că o soartă, tăinuită

In stele-acum, își va începe groaznic
Indureratu-i curs din noapte-aceasta
Și va 'mplini sfârșitu-acestei vieți, —
Ce blestemată zace 'n sânul meu, —
Prin coasa unei morți premature.
Acela însă, care-mi ține căрма vieții,
Ridice pânzele! Noroc, tovarăși veseli!
Benvolio.—Hai, dați în tobe!

(Es)

SCENA V

O sală mare în palatul Capuleților,
Muzicanții stau să cânte. SERVITORI.

Primul Servitor.—Dar unde-i Tingirică să
ne ajute să strângem? Aș îl să schimbe
el o farfurie, să șteargă el o masă, —
ți-ai găsit.

Al doilea Servitor.—'Poi dac'o fi să fie date
bunele man'ere numai pe mâna a doi-
trei oameni, care, pe de-asupra să mai
fie și prost crescuți, — proastă treabă
ar fi.

Primul Servitor.—Scoateți scaunele! Dați
delături bufetul! Băgați de seamă la
tacâmuri! Vezi, măi băete, de-mi pune
deoparte nițel pandișpan, și dacă ești
de treabă, spune portarului să lase
înnăuntru pe Susana lu' Moraru și pe
Nela. Tănase! Tingirică!

Al doilea Servitor.—La ordin, neică !

Primul Servitor.—În salonu-ăl mare umblă lumea după voi, vă cheamă, vă caută și nu vă găsește !

Al doilea Servitor.—Nu putem să fim și aici și dincolo. Haidi, copii, țineți-vă bine, și-ăl care-o trăi mai mult o să pape tot.

Intră CONTELE CAPULETO cu JULIETA și alți ai Casei, întâmpinând OASPEȚII și MĂSCILE.

Contele C.—Bine-ați venit, seniori ! Aci Sânt doamne ce de loc n'au bătături—
Și-ar vrea să joace. Ha ! ha ! doamnelor,
Mai îndrăsniți să nu jucați. De face
Vreuna nazuri, sigur are 'n tălpi beșici.
V'am aranjat?—Bine-ați venit, seniori !
Și eu știam să port o mască 'n vremea

[mea,

Știam și eu unei frumoase, la ureche,
Să-i zic un cântecel care-i plăcea.

S'a dus ! S'a dus ! — Bine-ați venit,
[seniori !

Hei ! muzicanți, veniți încoa și 'ncepeți!
Rog faceți loc ! Hai, fetelor, la joc !

Incepe muzica și danțul.

Mai multe lumânări, lichelelor !

Dați mesele 'ntr'o parte ! Stingeți focul !

Pre-a-i cald! Aşa-i, fărtate, că e bine?

Hai, vere Capuleto, şezi aci:

Noi amândoi am isprăvit cu danţul!

Ori cât o fi de când umblărăm noi

Cu mască, cea din urmă dată?

Al doilea Capuleto. — Dè!

Or fi treizeci de ani!

Contele C. — Cum, omule?

Atâta nu e, nu-i. Căci de la nunta lui

Lucentio sunt douăzeci și cinci,

Acuma la Rusalii, când or fi, —

Şi atunci noi cea din urmă dată ne-am
[mascat.]

Al doilea C. — A nu, mai mult, mai mult.

[Băiatul lui]

E mai în vîrstă. E de treizeci de ani!

Contele C. — E peste poate! Acum doi ani
[eră minör.]

Romeo (către un *Servitor*). — Ori cine-i dom-
nişoara-a cărei mâna

Cinsteşte pe-acel domn?

Servitorul. — Nu ştiu, stăpâne!

Romeo. — Ea 'nvaţă stelele să dea scântei!

Pe obrazul nopţii, frumusetea ei

E, ca 'n urechea de arap, o piatră
[scumpă.]

E prea de preţ s'o laşi, s'o iei prea
[scumpă.]

Ea, printre celealte domnișoare,
E-o porumbiță albă între cioare.
Mă duc la ea, când jocul s'o sfârși :
Atinsul măinii ei, pe-a mea va ferici !
Iubit-am eu cândva ? Ochi, desmințișil
Doar astăzi frumusețea voi simțiști.

Tybalt.—Acesta după glas e un Montechio.
Băete, adu-mi sabia ! Cuitează
Nemernicul, să vie-acă mascat,
Spre-ocara și batjocura serbării !
Pe cinstea și vechimea neamului,
Nu-i vina nimănuia, de-l ucid.

Contele C.—Ce ai ? Ce te frământi, nepoate
[dragă ?

Tybalt.—Vezi, unchiule, acesta e-un Mon-
[techio,
Un dușman ticălos ce, nepoftit,
Să-și bată joc de balul nostru a venit.

Contele C.—E Tânărul Romeo ?

Tybalt.—Da, e el
Nemernicul Romeo.

Contele C.—Fii cuminte,
Nepoate dragă ! Zău, să-l lași în pace !
Se poartă ca un nobil cum se cade.
De fapt, Verona 'ntreagă vede 'n el
Un Tânăr virtuos și de ispravă.
N'aș vrea, pentru nimic în lume,
Să fie insultat în casa mea.

Deci stai și rabdă ; nu-l băga în seamă.
Aceasta-i voia mea și, de-o cinstești,
Fii amical, și lasă încruntarea
Ce nu se potrivește cu serbarea.

Tybalt.—Se potrivesc, când oaspe e-un
nemernic.

Nu voiu să l rabd.

Contele C.— Ba ai să-l rabzi. Ei, da,
Băiat de zahăr, ai să-l rabzi! Hai, du-te!
Cine e-acăi stăpânul? Eu ori tu?
Hai, du-te! „N'am să-l rabd!“ Ei,
[Doamne, Doamne,
Ai vrea să mi turburi oaspeții! Ai vrea
Să bați ca un cocoș în pinteni, hai?
Să-mi faci pe voinicousul?

Tybalt.— Unchiule,
Aceasta-i o rușine!

Contele C.— Hai, du-te! du-te!
Ești un tângău obraznic. Vezi, vezi,
asta i!
Dar poți să dai de dracu', și-o spun
[drept.

Ai vrea să-mi faci în ciudă!—Ai ne-
meri-o!

Așa, copii!—Ești un năsos!—Hai du-te,
Stai binișor, atminteri. . Ei, la dracu!
Mai dați lumină, lumânări!—Eu vreau
Să-mi stai chitic.—Ci hai copii, voioși!

Tybalt. — Răbbarea ce-mi impui și-a mea
mânie

Vrășmașe se ciocnesc — și mă sfâsie.
Eu plec, dar gluma de-a pătrunde-acă
E-o faptă ce grozav o va plăti.

Romeo. — Cu mâna-mi aspră, dacă pângăresc
Această raclă sfântă — e plăcut.
Doi rumeni pelerini o ispășesc,
Căci buzele-mi șterg pata c'un sărut.

Julieta. — Nu, pelerine, mâna nu-i de vină,
Că și-arătă evlavia plăcut;
Căci de atins au și sfinții mâna,
Și mâna 'n mâna' e-al pelerinilor sărut.

Romeo. — N'au buze sfinții, știu; dar pelerinii?

Julieta. — Firește, spre cucernică rugare.

Romeo. — Deci, aibă, sfânto, ele rostul mâñii
De nu, — credința-ajunge desperare.

Julieta. — Stau smirnă sfinții, chiar de se 'n-
[voesc.

Romeo. — Deci smirnă stai, când, ce-mi dai
[tu, primesc.

O sărută

Și-așa m'am izbăvit de-or'ce păcat.

Julieta. — Te-ai izbăvit, dar gura-mi l-a luat.

Romeo. — Păcatul gurii mele! Imputare

Adusă-aşa de dulce! Dă-mi 'napoi
Păcatul!

Julietă.— Sărutaţi, ca după carte.

Doică.— Mămiţa vrea să-ţi spună-o vorbuliţă,
Domniţă.

JULIETA pleacă

Romeo.— Cine i mama domnişoarei?

Doică.— He, cavaler: chiar stăpâna casei!

○ prea 'nțeleaptă doamnă și cinstită,
Şi bună. Fata, eu am alăptat-o,
Şi-o spun: cine-o avea-o, stă pe moale.

DOICA pleacă.

Romeo.— Ea-i Capuleto? Scumpă datorie:
Duşmancii-i sănt dator de azi, pe veci,
[robie.

Benvolio.— Ai să plecăm! Petrecerea-i sfâr-
[şită.

Romeo.— Mă tem de-acum că pacea mi e
[sdrobită!

Contele C.— Nu, domnii mei, mai staţi, să nu
[plecaţi:

O mică masă simplă este gata.
V'ăţi hotărât? Ei, fie! Mulţumesc
La toţi. Vă mulţumesc, cinstiţi seniori,
Şi noapte bună! Hei, daţi torţe-aici!

Acum, haideți să mergem la culcare.
Ei, tu d'acolo!

Către AL DOILEA CAPULET

E târziu de tot —

Plec să mă culc.

Es toți, afară de JULIETA și de DOICA.

Julieta. — Vin, doică ! Cine-i domnu-acela
[de acolo ?

Doica. — E fiul și moștenitorul lui
Tiberio cel bătrân.

Julieta — Dar cel ce ese ?

Doica. — Imi pare, zău, că-i Tânărul Petruchio.

Julieta. — Dar cela, după el, ce n'a dansat ?

Doica. — Nu știu.

Julieta. — Vezi cine e. De-o fi 'nsurat,
Al nunții mele pat va fi mormântul.

Doica. — Romeo-l cheamă. E-un Montechio,
[fiu unic

Al marelui dușman al dumneavoastră.

Julieta. — Unicul meu amor din ură crește :
Știu prea curând pe cel ce prea târziu
[sosește.

Ce monstruos amor m'a 'nflăcărat,
De mi este drag dușmanu-mi ne 'm-
[păcat.

Doica. — Cum ? Ce ?

Julieta. — E-un vers pe care un dansator
Mi-l spuse-acum.

Se aude înlăuntru : „Julieta !“

Doica. — Acum venim; acum !
Să mergem, mosafirii s-au dus toți !

ACTUL II.

PROLOG

Intră CORUL.

Pe patul morții-i vechea 'ndrăgostire :
O Tânără iubire-a răsărit ;
Frumoasa, ce-l ducea la nimicire,
Pe lângă Julieta, a pălit.

Romeo e iubit, el o iubește ;
Deodat' un ochiu pe-al celuilalt vrăji ;
Dușmancii false cânturi izvodește,
Şi-al fricii junghiu pe ea o ferici.

Cum dușman e, el n'are cum să poată
Să-i jure, arătându-și dragostea ;
lar ea, oricât iubește de 'nfocată,
Nu are chip să-ți vadă undeva.

Dar patima dă rost și 'mprejurări
Şi-amaru-l domolește cu 'ncântări.

SCENĂ I

Un loc deschis lângă zidul grădinii lui CAPULETO

Intră ROMEO

Romeo.— Pot să mă mișc când inima-mi e
[aicea ?

Pământ de ghiață, cată-ți soarele !

(Se urcă pe zid și sare înnauntru)

Intră BENVOLIO și MERCUTIO

Benvolio.— Romeo, hei ! Hei, vere !

Mercutio.— E cuminte,

Și s'o fi dus furiș ca să se culce.

Benvolio.— Aș ! a fugit încoa și-a sărit zidul.

Prietene Mercutio, cheamă-l !

Mercutio.— Da !

Și-l ocărăsc : Romeo, patimă,
Madam smiteală, zăbăuce,
Amorezatule ! Apari măcar
Ca un suspin ! Un stih, și mi-e destull
Răcnește-un „vai“ ! Rimează „ea“ cu
[stea.

Zi vorbe dulci cumetrei Venere,
Răsfăță-i fiul și moștenitorul,
Pe Cupidon Adam, ce-a 'nnemerit
Aşa de drept pe regele Cofetua,

Când îndrăgi atât pe-o cerșetoare.
N'aude, nu se vede, nu se mișcă —
Maimuța a murit și va descântec.
Pe luminosul ochiu al Rozalindei,
Pe 'nalta-i frunte și pe buza-i roșie,
Pe ginggașu-i picior, pe gamba-i fină,
Pe soldurile-i grase, și pe partea
Cea de pe-alături, te conjur, Romeo,
Arată-mi-te 'n propria ta formă !

Benvolio.—Ai să-l mânnii de-aude !

Mercutio.— Nu-l mânnii

Cu asta ; dar s'ar mânia grozav
De i-aș putea trimite 'n jurul damei
Vr'un duh ciudat ce-ar sta înfipt acolo
Și n'ar pleca de loc de lângă ea,
Până ce ea nu l-ar gonî cu vrăji.
Aceasta da, i ar da temeiul de ciudă.
Chemarea mea e bună, e cinstită,
Și de-l conjur în numele iubitei,
E doar să l fac să vină mai curând.

Benvolio.—Ia vin' : e ascuns sub arborii aceia.

Se vede i place noaptea umedă ;
Amoru-i orb, și besna nu-i di-place.

Mercutio. — Nu i-ar plăcea argintul de-ar fi
[orb.]

Privește-acum : s'a rezemat de-un pom:
Vrea ca drăguța lui, ca fructul copt,
Să-i cază 'n sân. Romeo, noapte bună !

Mă duc să dorm în patul meu de puf;
Mi-e frig să dorm aşa în câmp afară.
Haidi, mergem ?

Benvolio. — Mergem. Cauți în zadar
Pe cel ce nu voește să-l găsești.

SCENA II

Grădina lui CAPULETO

Intră ROMEO

Romeo. — Pân' rana nu te doare, râzi de
[semnu-i.]

JULIETA se arată la fereastră.

Tăcere, ce lucește la fereastră ?
E răsăritul. — Julieta, soarele.
Răsari, o mândre soare. Sterge luna
Bolnavă, rea și verde de necaz,
Căci tu, care-o urmezi, ești mai frumos.
Să n'o slugărnicești, căci e geloasă.
În haina-i de vestală, searbădă,
Bolnavă, doar neghiobii umblă — As-
[vărle-o !]

Ah ! e domnița mea, iubirea mea.
O dac'ar ști cumva ce mi-este ea !
Vorbește, dar nimic nu spune. Ce e ?
Vorbesc doar ochii ei ; am să-i răspunz.

Sânt prea 'ndrăsneț; ea nu-mi vorbește
[mie.

Doi dintre cei mai mândri aștri 'n cer
Vor ochii Julietei să 'mprumute,
Ca să lucească-acolo 'n locul lor.
Dar dacă 'n cer vor fi chiar ochii ei,
Pe când sub frunte i sânt doar stelele?
Dar nu: lumina ei le-ar rușina,
Cum ziua mare-ar rușina o lampă.
De-ar fi pe ceruri ochii-i, ar străpunge
Aşa de viu și luminos văzduhul,
Că pasările ar cânta, crezând că-i ziuă.
O! cum își reazămă mânuța de obraz!
De ce nu-s eu mânușa-acestei mâini,
Să-i pot atinge-obrazul!

Julieta.—

Oh, oh! Doamne!

Romeo.—Vorbește. Mai vorbește-odata, înger,
Căci tu acolo, unde ești de-asupră-mi,
Apari în sânul nopții, strălucită,
Ca 'ntr'aripatul mesager ceresc
În ochii muritorilor mirați,
Ce și-i arată albi, privind în sus,
Pe când plutește 'n cer prin norii leneși.

Julieta.—Romeo, ah! De ce ești tu, Romeo?
Reneagă-ți tatăl, schimbă-ți numele!
Iar de nu vrei, îți jur iubirea mea,
Și nu mai vreau să știu de Capuleți.

Romeo. — Să mai ascult ori să-i răspund
[de-acumă ?

Julieta. — Doar numele mi-e dușman. Tu ești tu.
Tu nu ești un Montechio. Ce-i Mon-
techio ?

Nu i mână, nici picior, nici braț, nici
[față,

Nici altă parte-a omului. O, ia-ți
Alt nume tu. Ce este într'un nume ?

Aceea ce se cheamă trandafir,
Tot trandafir rămâne-oricum i-ai zice.

Tot astfel și Romeo : dacă el

Nu s'ar chema Romeo, ar rămâne
Desăvârșit și scump aşa cum e.

Romeo, părăsește-ți numele,

Și 'n locul lui,—căci, nu i ființă ta —
Mă ia pe mine

Romeo. — Iți urmez cuvântul !

Zi-mi tu iubit, și mă botez din nou,
Și de-azi încolo, eu nu mai sănt Romeo.

Julieta. — Cine ești tu, ce, ocrotit de noapte,
Încerci să-mi turburi sfatul inimii ?

Romeo. — Nu pot să-ți spun pe nume cine sănt,
Căci nu mai pot să-mi sufer numele,
De când ți l știu dușmân, o sfântă
[scumpă !

lar dacă-i scris, aş șterge vorba scrisă.

Julietă.—Urechia mi n'a sorbit din glasul-a-
[cesta

O sută de cuvinte — și-l cunosc.

Nu ești Romeo, tu ? Nu ești Montechio ?

Romeo.—Fecioară mândră, eu nu sănăt niciunul
Nici celălalt, de nu-ți place niciunul.

Julietă.—Cum ai venit aici și pentru ce ?

Zidul grădinii-i nalt și-i greu să-l sări.
De te-o 'ntâlni aci vrun văr de-al meu,
Fiind cel care ești, aci ți-e moartea.

Romeo.—Cu ăripele dragostei sărăi,
Căci nu-i cetate 'n lume s'o opreasă,
Și ce cutează ea și să nu facă ?

De ce să-mi pese mie de-ai tăi veri ?

Julietă.—De te-or vedea aci, te vor ucide.

Romeo.—Ah ! ochii tăi sănăt mult mai de pri-
[mejde,

Ca mii de lănci. Privește-mă tu dulce,
Și 'n contra urii lor sănăt de oțel.

Julietă.—O lume 'ntreagă-aș da să nu te
prindă.

Romeo. — De ei m'ascunde noaptea 'n
[mântă ei.

De nu-ți sănăt drag, găsească-mă, o
[vreau :

Decât trăind și neiubit de tine,
Mai bine ura lor să-mi curme viață.

Julietă.—Ca să pătrunzi aici, cin' te-a 'n-
[dreptat ?

Romeo.—Iubirea m'a 'nvățat numai decât.
Ea·mi dete sfatul ei; eu, ochii mei.
Nu sânt cărmaciu ; dar, dac'ai fi un țărm
Scăldat de cea mai depărtată mare,
Te·aș căuta și-acolo, nestemato !

Julietă.—Pe fața mea, tu știi, am masca noptii,
Altminteri, rumeneala feciorească
Mi-ar înroși obrajii de ce-am spus.
Țiu mult la cuviință, și-aș voi
Să nu fi spus ce-am spus... Dar forma
[n lături !

Iți sânt eu dragă? Spune? Știu că tu
Vei zice „da“ — și-ți cred cuvântul;
[totuși,

Jurându-mi, ai putea să nu-mi spui
[drept.

Căci Jupiter, de cel ce jură strâmb
În dragoste, se zice, că doar râde.
Romeo, spune-mi drept, de mă iubeștil
Și, dacă crezi că m'ai învins ușor,
Pe loc mă ncrunt, sânt dârza și zic „nu“.
Deci, roagă-mă ; altminterea, nu vreau.
E foarte-adevărat, o scump Montechio,
Sânt pătimășă rău și poți să crezi,
Că, de mă port cum vezi, sânt usurică.
Dar, omule, eu am să-ți fiu, mă crede,

Cu sufletul mai sincer ca acelea
Ce, iscusite, vor să pară reci.
Aș fi putut să fac și eu ca ele,
De nu mă surprindeai, fără să știu,
În tânguirea mea de dragoste
Deci, iartă-mă, și n'o numi ușoară
Ardoarea ce-ți trădă tacerea nopții.

Romeo.—Domniță, jur pe 'ncântătoarea lună,
Ce 'nmoae în argint aceste vârfuri..

Julietă.—O nu-mi jură pe luna călătoare
Ce'n fiecare lună și schimbă discul,
Căci dragostea nu vreau să ţi se
[schimbe.

Romeo.—Pe ce să jur?

Julietă.—   Nu mai jură de loc,—
Ori jură-mi doar pe draga ta ființă,
Pe-al adorării mele idol sfânt —
Și te voi credere

Romeo.—   Dacă dragostea-mi...

Julietă.—Destul, nu mai jură. Mă bucuri tu,
Dar nu cu legământul din noaptea-asta!
Prea repede-i, prea negândit, prea
[grabnic,

Prea seamănă c'un fulger care pieră
'Nainte de-a putea să zici: „lucește”.
Iubite, noapte bună! Acest boboc
Al dragostei, hrănit de suflul verii,
Va înflori, pân' ne-om vedea, ca o

Minune ! Noapte bună ! Noapte bună !
Odihnă dulce dee-ți Dumnezeu,]
Şi pacea ce domneşte 'n pieptul meu.
Romeo.—De ce mă laşi aşa nemulţumit ?
Julieta.—Cum ai putea să fii mai mulţumit ?
Romeo.—Dă-mi şi tu jurământul, ce ţi-am dat.
Julieta.—Dar ţi-l-am dat 'nainte de-a mi-l cere,
    Şi-aş vrea să fie însă tot nedat.
Romeo.—Ai vrea să ţi-l retragi ! De ce, iubită ?
Julieta.—Ca să ţi-l dau din nou din inimă.
    Şi totuşi nu doresc decât ce am.
Mi-e largă inima în piept ca marea,
    Ca marea mi-este dragostea de-adâncă.
    Şi cu cât dau, cu-atât mai am de dat :
    Sânt făr' de margini amândouă.

DOICA cheamă din năuntru

Aud

In casă sgomot. Dragul meu, adio.
Viu, doică .. Dragul meu Montechio, fii
Fidel ! O clipă numai... Viu acum !

Ese din balcon

Romeo.—O sfântă noapte, noapte ! Dar mă
[tem
Că-i noapte şi că tot e numai vis :
Prea i dulce-mângâios să fie-aevea !

JULIETA se întoarce în balcon

Julietă.—Romeo scump, trei vorbe să-ți mai
[spun.

Și noapte-bună-apoi ! De ești cinstit
În dorul tău și vrei să ne 'nsoțim,
Răspunde-mi, prin trimisul meu, chiar
[mâine,

Când și unde-avem să facem cununia.
Atunci îmi pun norocu 'n mâna ta
Și'n lume te urmez ca pe-un stăpân.

DOICA, dinnăuntru : „Domnișoară !“

Viu, viu acum ! — Dar dacă n'ai gân-
[du-ăsta,

Atunci, te rog —

DOICA, dinnăuntru : „Domnișoară !“

Vin într'o clipă.—Atunci
Oprește-te, și lasă-mă durerii
Chiar mâine dimineață-am să trimit.

Romeo.—Pe viață veșnică...

Julietă.— De mii de ori
Zic : „noapte bună“ !

Ese

Romeo.— Ah ! de mii de ori
Zic „noapte rea“, lipsit de-a ta lumină.

Se retrage încet

Precum de carte fugi, aşa mergi spre
[iubit]
Şi-ai vrea să-l laşi, precum ai vrea... citit.

Reintră JULIETA, în balcon.

Julieta.—Romeo ! Căci n'am glas de vânător
Ce-şि cheamă şoimul nobil lângă dânsul !
Robia-i răguşită — n'are graiu.
Altfel, — aş merge 'n peştera lui Echo,
Şi glasul lui de vânt l-aş răguşii
Mai rău decât al meu, silindu-l crâncen
Să tot repete numele „Romeo“.

Romeo.—Vieaţa mea mă strigă-acum pe nume.
Ce dulce, de argint, răsună noaptea,
Ca cel mai dulce svon, iubitu i glas.

Julieta.—Romeo !

Romeo.— Dulcea mea !

Julieta.— La câte ore
Vrei să trimit ?

Romeo.— La nouă ceasuri.

Julieta.— Nù uit—
Ah ! douăzeci de ani sănt până mâine !

Dar nu mai ştiu de cete mai chemaiu.

Romeo.—Până ţi aduci aminte, stau pe loc.

Julieta.— Ca să rămâi mereu, am să tot uit,
Gândind ce dulce e să stai cu mine.

Romeo.—Și ca să uiți de tot, din loc nu mișc,
Uitând pe veci, să mă mai duc acasă.

Julietă.—E-aproape ziuă acum. Aș vrea să
[pleci,

Dar numai cum o fată, 'n jocul ei,
Dă drumul ca să săboare păsărelei,
Ce ca un biet închis e 'nlănțuită,
Și-o trage apoi de firul de mătase
Și-i curmă-aşa de ginggaș libertatea.

Romeo.—De-aș fi eu păsăreaua.

Julietă.— O! de-ai fi,
O dulce! Te-aș ucide 'n desmierdări.
Acuma, noapte bună.—Ațât de dulce
E dorul despărțirii, că ți-aș spune
Mereu, până la ziuă, „noapte bună“.

Ese

Romeo.—Să-ți fie somnu 'n ochi și pacea
['n sân —

O! de-aș fi pacea eu și somnul lin!
Acum merg la chilia bunului păstor,
Să-i cer pentru norocul meu un ajutor.

SCENA III

Chilia FRATELUI LAURENTIU.

Intră FRATELE LAURENTIU, cu un coș

Fratele L.—Svârlind pe nori în răsărit roșața,

Cruntatei nopți surâde dimineața,
Și besna, șovăind de par'că-i beată,
De roata soarelui e 'mprăștiată ;
Și, pân' ce-aprinsu-i ochiu să nu apuce
Să'nvie ziua, roua s'o usuce,
Imi trebue-acest coș de erburi plin
Cu 'nveninate flori și leac divin.
A firii mamă, huma, — le e groapă,
Iar groapa — săn, din care se adapă.
Și-atâți copii la pietul ei primind,
Ii vezi hrăniți, de sănu-i atârnând.
Și mulți din ei au bunătăți într'înșii—
Toți sănt de preț, nu seamănă 'ntre
[dânsii.]

Când știi să-i mănuiai, au puteri adânci,
Căci iarba înnăuntru-i are stânci.
Dar nu-i niciunu-atât de bun, încât
Să nu-l faci rău, când scopul e urât.
Virtuți conduse rău devin păcate,
Prin gest, ia și păcatul demnitate.
O floare ține 'n fragedu-i cotor
Venin, dar de dureri alinător ;
Dac-o miroși, simțirea se'nvioară ;
De-o guști, în sânge intră și omoară.
La luptă doi dușmâni în noi se ia' :—
E conștiința bună și cea rea.
Iar unde e cea rea învingătoare,
Al morții vierme roade or' ce floare.

Intră ROMEO

Romeo.—Părinte, bună ziua.

Fratele Laurențiu.— Prea mărit
Să fie Domnul! Dar ce bun venit
Mă 'ntâmpină? Copile, văd te'nvinge,
Te chinue sălbaticul tău sânge,
De-ți lași atât devreme patul tău.
Bătrânu-i treaz, cu griji în pieptul său,
Și somnului, de grija, nu-i priește.
Dar somnul de-aur se sălășluește
În tinerețea fragă, dând putere
De sânge sănătos și bună vrere.
Sositul tău îmi spune 'n gura mare,
Că smuls ai fost din pat de-o turburare.
Ori nu cumva (și cred c'am nimerit)
Azi noapte-al meu Romeo n'a dormit?

Romeo.— Da; dar ce dulce-mi petrecui trezia!

Fratele L—Ertat să fii! Ai fost la Rozalia.

Romeo.—La ea? O nu, părinte prea cinstit:

Și grija și-al ei nume au perit!

Fratele L—Bun, fiule! Dar unde-ai fost?

[vorbește!]

Romeo—Iți spun. Să mai întrebi o dată, te

[scutește.]

Am fost la un vrășmaș la bal— și-așa
Rănitu-m'a acolo cineva,
Dar îl rănii și eu, și 'n bucurie,

Cătam în sfânta-ți slujbă doctorie.
Dar nu urăsc, cucernice amic,
Căci vreau ce vrea și dragu-mi inimic.
Fratele L.— Mai simplu fii și lasă ntorochearea!
Confuz te spovedești, confuză-i și er-
[tarea.]

Romeo.— Pe șleau! Iubesc din suflet și 'n
[secret]

Pe-o mândră fată, a lui Capulet.
Ea mi dete înima la rândul ei,
Și săntem înțeleși cu bun temei.
Uniți fiind, suprema-ne unire
Cerșește doar a ta blagoslovire.
Dar cum și când și unde ne-am văzut,
Cum legământul noi ni l-am făcut —
Acăstea 'n cale am să ti le spun,
Promite-mi doar că astăzi ne cununi.

Fratele L.— O Sanct Francisc! Ce nestator-
[nicie!]

Uitași de tot pe draga-ți Rozalie!
În ochi stă doar iubirea cea lumească :
În suflet ea nu poate să răsbească.
O Sanct Francisc! Și câtă sărătură
Iți curse 'n doru-ți aprig pe figură!
Ce val de apă-a curs, s'a risipit,
Pentr'un amor sdrobit și biruit.
Oftările tăi și azi plutesc spre soare,
Suspini-ți în urechi și azi mă doare

Pe-obrazu-ți urme stau și azi — năluce,
Căci lacrămi vechi nu vor să se usuce.
De-ai fost atunci tu însuți, tu și — a-
[morul,

Doar pentru Rozalia-ai fost, și tu și
[dorul, —

Și-acum atâta de schimbat! Să-ți spun :
Femeia cade, căci nu e omul bun.

Romeo — De Rozalia m ai certat cât patru.

Fratele L. — Nu c'o iubești, ci că ești
[idolatru.

Romeo. — Să 'ngrop iubirea mi, tu m'ai sfătuit

Fratele L — Nu 'n groapa, unde pe alta ai
[găsit.

Romeo. — Nu mă certa! Cea care azi mi-e
[soare

Amor dă pentru amor și foc pentru
[nfocare ;

Nu ca cealaltă.

Fratele Laurențiu. — Ea era prea fină :
N'avea iubirea 'n piept, ci 'n căpătană.
Dar haide, Tânăr flutur, împreună
Am un temei să ţi fiu cu voe bună.
Poate o sfârși a voastră fericire,
A neamurilor voastre învrăjire.

Es

SCENA IV

O stradă

Intră BENVOLIO și MERCUTIO

Mercutio.—Dar unde dracu' s'a vârât Romeo?

Ori nu s'a 'ntors azi noapte-acasă?

Benvolio.—La el acasă, nu; îmi spuse sluga.

Mercutio.—Da; inima de piatră-a Rozaliei

Va face, din bun sdravăn, un nebun.

Benvolio.—Tybalt, ce-i neam cu Capuleto,

Trimesu-i a acasă o scrisoare.

Mercutio.—Pre legea mea, de nu i-o provocare!

Benvolio.—O să-i răspundă Romeo.

Mercutio.—Dacă știi să scrii, la o scrisoare

poate fitecine să răspundă.

Benvolio.—Cred că o să-l facă pe adresant

să simtă, că și el are sgândăriciu,
când îl sgândărește cineva.

Mercutio.—Ah! Bietul Romeo, îl și văd mort—

găurit de ochii negri ai unei dalbe fetișcane: lovit în ureche — de un cântecel de dragoste; cu discul inimii spart drept în două de săgeata micului arcaș orb... Să fie el omul care să se măsoare cu Tybalt?

Benvolio.—Dar ce grozăvie mare e Tybalt?

Mercutio.—Dè! una-ți spun — că nu e un cavaler de mucava... Hei, e un straș-

nic cavaler de ceremonie al onoarei.
Cum ai cânta de bine dumneata un cântec, aşa se luptă și el: ține măsura, tactul și tonul. Profită de-o pauză cât un suspin, și ți-a și vârât-o 'n piept. Iți măcelărește un nasture de mătase, fără greș. E-un duelgiu! E-un duelgiu! Un cavaler de clasa 'ntâia, un maestru de afaceri de mâna 'ntâi și-a doua. Ah ce „pasă“ divină! Ah, *punto reverso*, ah, „tușeul“!

Benvolio.—Ce i aia?

Mercutio.—Dracu' să-i ia pe descreerații-ăștia cu zezeeri, zorzoane și afectații care întorc pe dos accentele: „Isuse Cristoase, ce lamă extraordinară, ce om arhidelicat, ce curtezană ultradelicioasă!“ Ba nu zău, nu-i un lucru de plâns, bunicule, că ne bântue muștele astea streine, palavragiii-ăștia la modă, „bonjuriștii“-ăștia cu pantalonii de tipă pe picior, de nici nu pot să se aşeze pe o bancă mai veche. Oh! *mon bon*, oh! *mon... boilor*.

Benvolio.—Uite pe Romeo! Uite-l vine.

Mercutio.—Făr' de aripioare, ca o scumbie uscată. O carne, carne, cum te-ai păscut! Acum e din cap până'n pi-

cioare un sonet de Petrarca. Laura, pe lângă dama lui, era curat rândășoaică. Da vezi, avea un mai îndemânamec amerez ca s'o cânte. Didona nu era decât o vacă, Cleopatra, o cioropină, Elena și Hero niște tărâturi și niște târfe, Tisbe, un ochiu albastru cu vino 'ncoa, ori chiar nimica toată !

Intră ROMEO

Mercutio.—Signor Romeo, *bonjour!* Poftim o salutare franțuzească pentru franțuștii d-tale nădrăgei. Frumușel ne trăseși pe sfoară azi noapte.

Romeo.—Bună dimineața la amândoi ! Cum v' am tras pe sfoară ?

Mercutio.—Ai șters-o; ai șters-o—nu 'nțelegi?

Romeo.—lartă-mă, dragă Mercutio. Aveam ceva important de pus la cale ; și, într'un caz ca ăsta, îți îngădui măcar o dată ca să siluești politețea.

Mercutio.—Asta-i tocmai cum ai zice : „un caz ca ăsta cere numai decât să te 'ndoii de genuchi“.

Romeo.—Firește, ca să te arăți politicos.

Mercutio.—Ai nemerit-o, cum nu se poate mai bine.

Romeo.—Cu o foarte politicoasă lămurire.

Mercutio.—Firește, dacă eu sănătă iñsăsi ro-
zeta politeței.

Romeo.—Zici rozetă, și n'ntelegi floare.

Mercutio.—Întocmai.

Romeo.—În cazul ăsta, pantofii mei de lac
sănătă foarte înflorită.

Mercutio.—Ai întors-o bine. Acu du mai de-
parte gluma, până ți s'or tocă pantofii,
aşa încât, când singurele tălpi ale pe-
rechii ăştia s'or învechi, gluma să ră-
mână nouă și fără pereche.

Romeo.—O ce gîumă cu talpa subțire, nouă
și fără pereche, fiindcă n'are pereche
de proastă ce e.

Mercutio.—Vezi de ne despărțește, Benvolio :
mi s'a înnomolit tot spiritul.

Romeo.—Gârbaciu și pinteni, gârbaciu și
pinteni! Altminteri strig că l am dat
gata.

Mercutio.—Ba zău, dacă-i vorba ca spiritul
să se ia la întrecere ca la „gâscă sălbatică“, eu mă dau în lături! Căci
sănătă sigur: e mai multă sălbăticie în-
tr'unul din simțurile tale, cât în toate
cinci ale mele; ce, nu cumva, în între-
cerea aceasta de spirit, m'ai luat drept
gâscă?

Romeo.—Dacă nu te-am luat nici măcar

— 64 —

drept gâscă, atunci nu te-am luat drept nimic.

Mercutio.—Pentru gluma asta o să te mușc de ureche.

Romeo.—Gâscuță dragă, nu mușca.

Mercutio.—Spiritul tău are un gust prea pișător; e un sos ce ustură prea mult.

Romeo.—Oare o marmeladă de mere acre nu-i sosul cel mai potrivit pentru o gâscă fadă?

Mercutio.—Bre, ce mai spirit de piele de căprioară. Te strâng la început de un deget, și-apoi se lungește de-un cot.

Romeo.—Am să te strâng de vorba asta lungă, care, pusă lângă gâscă, arată că 'n lungiș și curmeziș, ești doar o gâscă mare.

Mercutio.—Ei tot mai bine e-așa, decât să tot chelălăești de amor. Acum da, mai vii de-acasă, și vorbești ca oamenii. Iată-te iar Romeo. Acum ești și prin artă ceeace ești prin fire. Căci palavragioaica asta de dragoste e ca o nătângă care se întinde cândici, când dincolo, scoțându-și limba și căutând un ungher unde să-și facă cheful.

Benvolio.—Pân' aci! Pân' aci!

Mercutio.—Vrei să-mi întrerup descrierea

tocmai la partea cea mai interesantă.
Benvolio.—Fiindcă altfel ai fi făcut-o prea lungă.

Mercutio.—Te'nseli grozav: aş fi făcut-o scurtă, fiindcă ajunsesem tocmai la partea cea mai simțitoare a povestei și mai departe nu vream să mă întinz.

Romeo.—Ah, iată un minunat alaiu !

Intră DOICA și PETRE

Mercutio.—O navă, o navă.

Benvolio.—Două: o cămașă și o fustă.

Doica.—Petre

Petre.—Poftim !

Doica.—Dă-mi ivantaiul, Petre !

Mercutio.—Dragă Petre, ca să-și acopere obrajorul că tot evantaiul e mai frumos.

Doica.—Diminicioară bună, domnilor.

Mercutio.—Nopticică bună, cuconiță.

Doica.—De ce noapte bună ?

Mercutio.—Nici mai mult nici mai puțin, pentru că degetul ceasornicului și îndreaptă unghia drept spre miazăzi.

Doica.—De capu-ți ! Dar ce om mai ești d' ta ?

Mercutio.—Un om, coconiță, pe care Dumnezeu l-a făcut să-și facă singur de cap.

Doica.—Zău, bine ziseși „să-și facă singur de cap”, par că aşa a zis... Domnilor, n’ar putea niciunul dintre dumneavoastră să-mi spună unde să găsesc pe Tânărul Romeo?

Romeo.—Pot să-ți spun eu. Însă Tânărul Romeo, când îl veți găsi, o să fie mai bătrân decât când ați plecat după dânsul. Sânt cel mai Tânăr cu numele acesta, fiindcă altul mai prost nu s’ă găsit.

Doica.—Bine ziseși.

Mercutio.—Da, ăl mai prost e ăl mai bun. Bine ai adus-o, prelegea mea, bine, bine.

Doica.—Dacă dv. sănăteți, doresc să vă spun în taină ceva.

Benvolio.—Să știi că are să-l încurce cu un rendez-vouz.

Mercutio.—E-o codoașcă, e-o codoașcă, e-o codoașcă. Huideo!

Romeo.—Dar ce-ai miroosit tu?

Mercutio.—De sigur că nu vr’un epure, afară doar de n’o fi vr’un paté de epure care, până să nu fie mâncat tot, s’ă mucezit.

Cântă

Epure bătrân cu barbă,
Epure bătrân cu barbă,

Este 'n post mâncare bună ;
Dar un epure cu barbă
Birue o sută de-oameni,
De-i cu barba mucedă.

Romeo, vii acasă? Mâncăm astăzi la voi.
Romeo.—Viu după voi.
Mercutio.—Adio, bătrână doamnă!

Cântând

„Doamnă, doamnă, doamnă!“

MERCUTIO și BENVOLIO pleacă

Doica.—Carnaxì, adio! Vă rog, domnule,
cine-i obraznicu-ăla de negustor cu
prăvălia aşa de încărcată de prostii?
Romeo.—E un cavaler, cocoană dragă, că-
ruia îi place să s'audă vorbind singur,
și care într'un minut vorbește mai mult
decât poate asculta într'o... lună...!

Doica.—De o 'ncerca să bârfească ceva de
mine, o să-și găsească bacăul,—chiar
de-o fi mai colțat decât e el și ori
căți alți sgârie-brânză ca el. Și, de nu
și o găsi-o cu mine, o să și-o găsească
cu cine știu eu. Auzi, puchinosul! Eu
nu sănt d'alea de care crede el, și
n'am băgat cu el în plug... Și tu stai

și rabzi cum fitece desmetic se leagă
de mine cum îi place!

Petre.—Dar n'am văzut că v'a batjocorit ni-meni; altminteri mi-aș fi tras numai-decât arma din teacă. De asta fiți si-gură. Doar știu să dau ca ori și care altul, când cearta e cinstită și dreptatea e de partea mea.

Doica.—Păi, Dumnezeu știe, mi-am făcut atâta sânge rău, că tremur toată. Fiți bun, domnule, o vorbă! Și, cum vă spuneam. Domnișoara mea mi-a poruncit să vă spun, o țin în gușă. Dar mai întâi să am ertare să vă spun că, dacă cumva ați vrea s'o duceți, cum se zice, în „raiul nebunilor“, asta n'ar fi un lucru cum se cade, pentru că, cum se zice, dama e crudicică; și aşa, dacă cu ea umblați cu minciuna, asta ar fi un lucru prost față de-o damă, și o treabă care n'ar fi bună deloc.

Romeo.—Doică, du multe'nchinăciuni doamnei tale și domnișei... și-ți jur...

Doică.—Bun suflet. Da, zău, am să i spun. Doamne, Doamne, să vezi ce bine o să-i pară!

Romeo.—Și ce-ai să-i spui, doică? Nică nu m'asculti.

Doica.—Am să-i spun, domnule, că-i jurați; lucru care, dacă-l înțeleg bine, e-o făgăduință de cavaler!

Romeo.—Și să-i mai spui să afle vre un [mijloc

Să vină după-amiazi la spovedit
La Fratele Laurențiu, în chilie:
O să se spovedească și cunune.
Poftim pentru osteneală!

Doica.—Nu, vă rog,
Nicio pară.

Romeo.—Ci ia, iți spun! Se cade.

Doica.—Azi după-amiază? Bine, o să vie.

Romeo.—Acum, aşteaptă 'n dosul mănăstirii.
O să-ți aducă 'ndată sluga mea
O scară de frângchie pentru mine.
Pe ea mă voi su la noapte 'n taină
Spre culmea fericirii. Acum, cu bine!
Fii credincioasă: te voi răsplăti.
Cu bine! Și stăpânii, 'nchinăciune!

Doica.—Vă aibă Domnu 'n pază!.. Încă una!

Romeo.—Ai să-mi mai spui ceva, doicuță dragă?

Doica.—Da'-șă ține gura sluga d-voastră?
Stii vorba: doi țin taina făr'al treilea.

Romeo.—N'ai grija!-A lui credință-i de oțel.

Doica.—Bine, domnișorule. Stăpâna mea e cea mai drăguță domnișoară. Doamne, Dumnezeule, ce guralivă mai era când era mititică!.. O! dar știi că e 'n oraș unul Paris care tare-ar vrea să pună laba pe ea. Dar, drăguța de ea, ori se uită la o broască râioasă, — dar știi, la o adevărată broască râioasă, — ori la el,—tot una. O necăjesc eu câteodată și-i zic că Paris i s'ar potrivi de minune. Dar, când îi amintesc d'asta, vă spun, se face albă-albă ca varul ăl mai alb din lume. Ori nu 'ncepe Rosmarin și Romeo tot cu o literă?

Romeo.—Da, doică; dar ce vrei să zici cu asta? Firește, amândouă încep cu „r“.

Doica.—Râzi de mine. Asta e un nume de câine. „R“ se zice numai la... Nu, știu că 'ncep cu altă literă, și ea are atâtea zicale și potriveli de astea cu dumneavoastră, că ți-ar râde înima, când ai auzi-o.

Romeo.—Spune multe 'nchinăciuni d-șoarei.

Doica.—Mai încape vorbă! Mii și mii! — Petre!

Petre.—Poftim!

Doica.—Na ivantaiul și treci 'nainte.

SCENA V

Grădina lui CAPULETO

Intră JULIETA

Julieta.— Când am trimis-o sta să bată nouă :
O jumătate de-oră-i trebuia.
Dar poate nu-l va întâlni. Ah ! nu —
E-o damblagioaică. Mesager de-amor
E bun doar gândul care aleargă, zeci
De ori mai repede ca razele,
Când fugăresc, de peste dealuri, umbra.
De aceea carul dragostei e tras
De porumbei cu ăripe ușoare ;
Iar Cupidon, ce-i repede ca vântul,
E 'naripat. Acuma soarele
E 'n culmea cea mai 'naltă-a căii sale ;
La nouă am trimis-o, și-i amiază —
Treți ceasuri sănt, și totuși nu s'a ntors
O de-ar avea simțire, sânge Tânăr,
Ca mingea ar sbura de repede :
Iar duce vorba mea într'o clipită,
Și 'ntr'o clipită mie, vorba lui.
La treabă par că-s morți, bătrânii ăştia!
Greoi, înceți și negri ca pământul.

Intră DOICA și PETRE

O Doamne, vine. Dulce-dulce doică,

Ce-mi spui ? L-ai întâlnit ? — Să plece
[Petre !

Doica. — Hai, du-te, ești afară, Petre !

Julietă. — Ei, dragă, bună doiculiță ! Doamne,
De ce ești tristă ? Dacă-i tristă vestea,
Tu dă-mi o veselă ! De sună bine,
Vezi nu-i strica, cu mutra-ți acră, tonul.

Doica. — Sânt obosită. Lasă-mă nițel !

Ah ! cum m'am dăhulat. Și ce mai cale
A trebuit să bat !

Julietă. — Eu viața-ți dau,
Dă-mi numai vestea-acum, numai decât.
Haidi, vin', te rog, vorbește, dulce doică !
Doica. — Isuse ! Bre, ce grabă ! Așteapt'-o
[clipă !

Nu vezi că nu-mi pot trage sufletul ?

Julietă. — Cum zici că nu-ți poți trage sufletul,
Când poți să-mi spui că nău poți să
[ti-l tragi ?

Pretextul amânării și-ia mai mult
Decât răspunsul tău ce 'ntârziază.
Răspunde : bună-i vestea ori e rea ?
Atâta doar ; pe urm'-aștept cât vrei.
Hai, mulțumește-mă : e rău ori bine ?

Doica. — Aşa ! Strașnic bărbat și ai mai ales
și tu ! Bine te-ai mai priceput să și-l
alegi ! Numai Romeo asta îți mai trebuia ! Nu zic, e frumușel la față, —

cum sunt și ăilalți ; dar are niște țurloae ! De mâini, de picioare, de talie nu știu ce să spun ; dar nu seamănă cu ale nimănuia. Ei, nu e nu, cine știe ce floare-a complezanței, dar m'aș prinde că e bland ca un mielușel. Noroc bun, fetița mea, și s'ai frică de bunul Dumnezeu. Dar cum stăm cu dejunul ?

Julietă.—Nu, nu ; dar toate astea le știam ; Ce-a zis de cununie, vreau să știu.

Doica.—Ah, cum mă doare capul ! Ah, ce [cap !

Svâcnește par'că-ar sta să crape'n două.
Ah ! și spinarea, 'n partea asta, ah !
Spinarea ! ah, spinarea ! 'N baftă fie-ți !
Că m'ai făcut să alerg încoa și 'ncolo,
Să mor nu altceva.

Julietă.— Imi pare rău
Că nu ţi-e bine ! Dulcea, dulcea mea
Doicuță, spune-mi : dragul meu ce zice ?

Doica.—Drăguțul tău vorbește ca un om
De treabă, complezant, prietenos,
Frumos, și—chezăsie pun—cinstit.
Dar unde-i mămițica ?

Julietă.— Unde-i mama ?
E 'n casă, und' să fie ? Dar ciudat
Răspunzi : „Drăguțul tău vorbește ca

Un om, dar unde-i mămițica“ ?

Doica.—

Maica

Lui Dumnezeu, dar foc mai ești ! Poftim,
Cu plastur de-ăsta mi-oblojești ciola-
nele !

Dar altădată, vezi și du-te singură !

Julietă.—O ce necaz ! Ce zice ? Te rog,
[spune !

Doica.—Ai voe să mergi azi la spovedit ?

Julietă.—Am.

Doica.— Vezi de mergi atunci azi la chilia
Părintelui Laurențiu. Un bărbat
Așteaptă-acolo, să te facă damă.
Na, i se sue săngele 'n obraz !
Dar, dacă-i auzi ce-am să mai spun,
Te faci jăratic. Du-te la chilie.
Eu trebui să mă duc să cat o scară,
Pe care dragul tău o să se urce,
Cum s'o 'nnopta, la cuibul tău de sus.
Sânt dobitoc ce sarcini port, eu buna,
Dar ai să porți și tu la noapte una...
Eu merg la masă, tu la spovedire.

Julietă.—Adio, doică, merg la fericire.

SCENA VI

Chilia Fratelui Laurențiu

Intră FRATELE LAURENTIU și ROMEO

Părintele L.—Zîmbească ceru-acestei legături

Și nu ne certe mâine cu necazuri.

Romeo.—Amin, amin ! Dar vină și necazul!

El nu va 'ntrece marea bucurie

Ce clipa cea fugarnică mi-o dă,

Când „ea“-i de față ! Leagă-a noastre

[mâini

Prin binecuvântări ! În urmă, moartea,

Stingând amorul, facă ce-o voi, —

Destul că Julieta e a mea.

Fratele L.—Un aşa crunt amor, ia crunt

[sfărșit

Și moare 'n fumul său și se consumă

Ca pulberea și focu 'ntr'un sărut.

Mult dulcele al mierii 'ngrețoșează,

Și gustului îi ia orice plăcere.

Iubind cu cumpăt, vei iubi merēu ;

Ori leneș ori grăbit, ajungi tot greu.

Intră JULIETA

Dar vine domnișoara. Vezi,

Picioru-i cel ușor n'atinge piatra —

Inamoratu-ar merge făr' să cază

Pe firul de păianjen ce se joacă

În veselul văzduh al verii, — aşa

E de usoară vanitatea.

Julieta.— Buna seara,

Cucernice părinte !

Fratele Laurențiu.— lar Romeo .

lți mulțumește pentru amândoi.

Julietă.—Și noi doi—lui; altfel nu l-am plăti.

Romeo.—Ah! Julietă, dacă bucuria-ți
E-atât de mare ca a mea, și dacă
Ai o și mai mare artă decât mine
S'o zugrăvești, — îmbălsămează
Cu-a ta suflare aerul din jur,
Și muzica bogată-a vorbei tale
Să plăsmuiască chipul fericirii,
Pe care 'n astă scumpă întâlnire
În sufletele noastre o simțim.

Julietă.—Simțirea mai bogată decât vorba
E mândră de-al său preț, nu de podoabă;
Doar cerșetorii știu ce avere au;
Amoru mi credincios s'a ridicat
Aşa de sus, — că nici o prețuire
Nu-i poate număra comorile.

Fratele L.—Veniți, veniți cu mine și să is-
[prăvim.

Pân' ce biserică nu v'a unit,
Nu pot răbda ca să rămâneți singuri!
(Es)

ACTUL III

SCENA I

O piață publică

Intră MERCUTIO, BENVOLIO, un PAJ, SERVITORI

Benvolio.—Te rog amice, haide-acum acasă.
E cald, și Capuleții sănt pe stradă.
De ne 'ntâlnim, de sigur va fi ceartă,
Căci àrșița turbează sângel.

Mercutio.—Tu ești un om care, cum a călcat pragul la un han, își pune mai întâi sabia pe masă și strigă: „Să dea Dumnezeu să n'am nevoie de tine”; și, când i se urcă la cap al doilea pahar, scoate sabia la chelner, făr' de nicio pricină.

Benvolio.—Aşa sănt eu?

Mercutio.—Haide, haide — tu cu felul tău te-aprinzi la mânie mai grozav decât

oricare altul în Italia, și ești tot aşa
ușor de ațâțat spre mânie, pe cât ești
mânios că ești ațâțat.

Benvolio.—Și mai ce?

Mercutio.—Ei, dacă-ar mai fi unul ca tine,
n'ar mai rămâne niciunul din doi, fiind-
că unul ar ucide pe celălalt. Tu ești
în stare să te cerți cu unul care o a-
vea în barba lui un păr mai mult ori
mai puțin decât tine. Ești în stare să
cauți ceartă unuia, care sparge nuci,
numai pentrucă tu ai ochii ca nuca:
ce fel de ochiu, de nu un aşa ochiu ar
mai găsi o aşa sămânță de ceartă?
Ți-e capul plin de gâlceavă, cum e plin
oul de gălbenuș, și totuși pentru gâl-
cevile tale capul ți s'a spart de s'a fă-
cut gălbenuș. La unul i-ai sărit în cap,
pentrucă-a strănutat și ți-a deșteptat
câinele ce dormea lungit la soare. Și
nu te ciorovăiși c'un croitor pentrucă-și
îmbrăcase un pieptar nou, fără să mai
aștepte sărbătorile Paștelor? Și cu altul,
pentrucă-pusese, la pantofi noi, şireturi
vechi? Și mai îmi bați capul cu pre-
dica ta despre gâlceavă?

Benvolio.—Dacă mi-ar sări țandăra aşa de
rèpede ca ție, nimeni, nici pentru un

ceas și un sfert, n'ar face asigurare pe capul meu.

Mercutio.—Pe capul tău? De capu-ți!

Intră TYBALT și alții

Benvolio.—Pe ţeasta mea, vin Capuleții 'n-coace.

Mercutio.—Pe talpa mea, puțin îmi pasă mie!

Tybalt.—Voi stați pe aproape; am să le [vorbesc.

Bonjur la domni. O vorbă doar cu unul.

Mercutio.—O vorbă doar, și doar cu unul?

Mai adaogă ceva: o vorbă și-o lovitură.

Tybalt.—Pentru asta sănt totdeauna gata, numai să-mi dați prilej.

Mercutio.—N'ați putea să vă luați prilejul fără să vi-l mai dăm?

Tybalt.—Mercutio, tu bați în struna lui Romeo.

Mercutio.—Bat în strună? Nu cumva ne iezi drept muzicanți? Vezi să nu auzi decât disonanțe! Poftim arcușul! Să vezi cum știe să te 'nvețe dansul. Aida-dè!? Bat în strună, ai?

Benvolio.—Aci vorbim în piață publică;

Să căutăm un loc mai la o parte.

Ori gâlceviți-vă cu sânge rece,

Ori să plecăm. Acă toți cască la noi
[gura.

Mercutio.—Poporul are gură, ca să casce —
Deci, casce! Eu nu mă mișc de-acă
[nici mort.

Intră ROMEO

Tybalt. — Mergi, domnule, în pace : iată-mi
[omul!

Mercutio.—Să mă și spânzuri — nu-i al du-
[mitale.

Dar, dacă îl provoci și te-o urmă,
Firește :-așa e omul dumitale.

Tybalt.—Romeo, ura ce ți-o port nu poate
Să-ți spue alt cuvânt : „ești ticălos!”

Romeo.—Tybalt, o pricină, ce mă silește
Să te iubesc, înmoae mult mânia
Ce unui astfel de cuvânt s'ar cuveni.
Eu nu sănt ticălos. Adio, deci !
Văd bine : tu nu mă cunoști de loc.

Tybalt.—Băete, cu atât nu poți scuză
Ocara ce-mi făcuși : întoarce-te
Și trage.

Romeo.— Jur că nu te-am ocărât.
Mi-ești drag mai mult decât poți bănuia ;
Și vei afla curând de ce mi-ești drag.
Deci, scumpe Capuleto, — căci mi-e

[scump

Ast nume ca și-al meu—fii mulțumit.
Mercutio.—Molâe, rușinoasă 'ngenuchere!—
Biruitor să fie 'nfumuratul?

(Trage sabia)

Hei, hei, Tybalt, aicea, șoricare!
Tybalt.—Și ce vrei dela mine?

Mercutio.—Nimic, cinstite rege al cotoilor,
decât unul din cele nouă suflete ale
matale; iată ce vreau. Cât pentru cele-
alte opt, o să le fac numai vânătăi,
după cum ți-o fi purtarea. O să ți
scoți, în sfârșit, de urechi, sabia din
teacă? Scoate-o; altminteri, până vei
scoate-o pe-a ta, o să mi-o ai pe-a mea
peste urechi.

Tybalt.—Poftim!

(Trage sabia).

Romeo.—Mercutio dragă, bagă-ți spada 'n
[teacă!]

Mercutio.—Hai, domnule, să-ți văd figurile!

Romeo.—Benvolio, trage-ți iute sabia
și nu-i lăsa ca să se 'ncaere.
Rușine! Ce scandal! Mercutio!
Tybalt! Doar știți că prințul a oprit

Duelurile-acestea în Verona.

(Tybalt și ai lui pleacă)

Mercutio.—Eu sănăt rănit.

La dracu' neamurile voastre! Eu
M'am dus! Sânăt dus! Si el, nevătămat?

Benvolio.—Cum, ești rănit?

Mercutio.— Da, da, sănăt sgâriat;
Dar e destul. Si pajul unde-i? Mergi,
Neghiobule și cat'un doctor!

(Pajul ese)

Romeo.—Tine-ți inima, amice; rana nu e mare.

Mercutio.—Nu, nu-i cât un puț de adâncă,
nici cât o ușă de biserică de largă;
dar e tocmai cât trebue. Intreabă de
mine, și mâine ai să găsești un om
domolit. Îți garantez că, pentru lumea
asta, gluma e destul de pipărată. La
dracul neamurile voastre! Auzi un câine,
un şobolan, un şoarece, un cotoiu să
sgâarie de moarte pe un om. Un țăndăros,
un ticălos, un neghiob ce se
luptă după cartea de aritmetică! Ce
dracu'-ai căutat să te vârzi între noi?
Pe sub brațul tău am fost rănit.

Romeo.—Am crezut că fac bine.

Mercutio.—Benvolio, du-mă până la o casă,—
Leşin. La dracul neamurile voastre !
Făcură hrană pentru viermi din mine !
Mă duc. Ba bine ! Neamurile voastre !

(Benvolio și Mercutio es)

Romeo.—Din vina mea băiatu-acesta nobil,
Ce este rubedenie cu prințul
Și mi-e amic, a fost rănit de moarte.
Iar numele mi l-a pătat Tybalt,
Ce mi-este văr, cu groaznică insultă.
O dulce Julieta, ce plăpând
Vai ! frumusețea ta m'a prefăcut.
Și cum mi-a înmuiat oțelul dur
Al bărbăției mele !

BENVOLIO se întoarce

Benvolio.— O Romeo,
Romeo,—amicul nostru a murit.
Sbură spre ceruri nobilul său suflet,
Ce prea de timpuriu desprețui
Pământul !

Romeo.— Neagra soartă-a zilei de-astăzi
Cuprinde-va și alte, alte zile.
Azi a 'nceput: sfârșitul va fi mâine.

TYBALT se întoarce

Benvolio.—Sălbaticul Tybalt se 'ntoarce iarăş.

Romeo.—În viaţă, 'nvingător, — şi-amicu-mi
[mort.]

Blândeţe crucea-toare, fugi spre ceruri,
Mânie cu ochi de flacări, tu condu-mă !
Ia-ţi „ticălosul“ înapoi Tybalt,
Al lui Mercutio suflet sboară 'n jur
Şi-aşteaptă pe al tău să-l însoţească !
Ori tu, ori eu, ori amândoi deodata.
Tybalt.—Mucos netrebnic, tu i-ai fost to-
[varăş, —

Tu ai să-l însoţeşti.

Romeo.—Va hotărî
Aceasta !

(Se luptă; Tybalt cade)

Benvolio.—Fugi, Romeo, rèpede !

Vin oameni, şi Tybalt e mort. Nu sta
Aşa incremenit. De te vor prinde,
Vei fi, de prinţ, la moarte osândit.

Hai fugi ! Te du mai iute, pleacă !

Romeo.—Vai ! Sânt smintitul fericirii !

Benvolio.—Ce-aştepţi ?

(Romeo ese)

Intră CETĂȚENI şi alții

Primul Cetățean. — Unde-i omorâtorul lui
[Mercutio ?

Tybalt, omorâtorul, unde este ?
Benvolio. — Vă-i de Tybalt ? Vedeți-l !

Primul Cetățean. — Domnule,
Veniți cu mine ! O spun în numele
Stăpânitorului : supune-te !

Intră PRINTUL cu suita ; MONTECHIO, Contele CAPULETO,
SOȚIILE lor și alte persoane.

Printul. — Si unde-s ticăloșii ce 'ncepură
Iar certurile ?

Benvolio. — Principe, eu pot
Să spun cum s'a 'ntâmplat ciocnirea-
[aceasta

Fatală. Cel ce zace-acă, ucis
De Tânărul Romeo, a răpus
Pe-a voastră rubedenie, Mercutio.

Contesa C. — Tybalt, nepotu-meu ! Băiatul
[frate'-meu !

Nefericită, vai ! priveliște !
Cum curge sângele-i cel scump ! O,
[prințe,
Plătește, de ești drept, al nostru sânge
Cu-acela-al lui Montechio. Ah, ne-
[poate !

Printul. — Cine-a 'nceput, Benvolio, cearta-
[aceasta ?

Benvolio.—Tybalt, pe care l-a răpus Romeo.

Romeo i-a vorbit frumos ; i-a spus
Că pricina-i prea mică pentru-o luptă
Și că mânia voastră nu e glumă.
El spuse toate-acestea c'un ton dulce,
Cu ochiu modest și cu ținută blândă.
Aceasta nu putu 'mpăca mânia
Necumpătată-a lui Tybalt, ce, surd,
Iși avântă oțelul ascuțit
Spre pieptul îndrăsneț al lui Mercutio.
Mercutio, aprins și el, se 'ntoarce,
Și, spadă 'n spadă, luptă crâncen
Cu-o mâna 'n contra recii morți, cu alta
În contra lui Tybalt, pe care-l scapă
Indemânarea. Atunci Romeo 'ndată,
Le strigă cât ce poate : „Stați, prieteni !
Prietenii, despărțiți-vă !“ Și brațu-i
Agil, mai repede decât cuvântul,
Le-apleacă armele fatale 'n jos
Și între ei se pune. Pe sub brațu-i,
O lovitură falsă-a lui Tybalt
Atinge viața bravului Mercutio.
Tybalt atuncea fuge, dar se 'ntoarce
Indată, înapoia, după Romeo.
Romeo-atunci se lasă răsbunării,
Cad fulger unu-asupra altuia,
Și, până să trag eu spada să-i despart,
Tybalt cutezătorul căzù mort ;

Romeo, cum văzù că-i mort, fugi :
Denu-i drept cum vorbesc, să mă ucideți.

Contesa C.—Acesta e o rudă-a lui Montechio:
Prieteșugu-l face ca să mintă.

Nu spune drept. În neagra 'ncăerare,
Vreo douăzeci luptară împreună
În contra unuia și-l omorâră.

Eu cer dreptate, prințe. Dă-mi-o dară :
Romeo-a omorât, și el să moară !

Prințul.—Romeo l-a ucis ; el—pe Mercutio :
Cum a ucis, i s'a plătit la fel.

Montechio.—Romeo n'a ucis pe ruda ta :
Mercutio prieten îi era.

El a greșit că doar nu fuse laș,
Și, legiuuit, ucise pe-ucigaș.

Prințul.—Și pentru aceasta-a lui greșală eu,
Decid să părăsească statul meu.
A voastră ură și pe-ai mei atinge :
Prin cearta voastră curse și-al meu sânge.
De-aceea aspru vreau să ispășiți,
Și pierdere-a-mi de-apururi s'o simțiți.
Sânt surd, orice discurs e de prisos.
Nici plâns, nici rugi nu sânt de vreun

[folos.

'Cruțați-le. Romeo e proscris.
De va fi prins aici, va fi ucis.
Luați pe morți și fiți ascultători !
Omori, când ai ertat pe-omorâtori.

SCENA II

O odaie în palatul lui Capuleto

Intră JULIETA

Julietă — Sirepi cu 'nflăcărantele copite,
Ci scoborâți spre curțile lui Febus !
Un Faetòn v'ar izgoni spre-apus
Și repede-ar aduce noaptea 'n ceruri.
O lasă-ți neagra ta perdeă, o noapte,
Tu, preoteasa dragostei ! Orbească
Orice priviri ce-ar rătăci încoace —
Și, nevăzut și fără bănuială,
Romeo să s'avânte 'n aste brațe !
Iubiților le-ajunge, 'n taina lor,
Lumina frumuseții, și iubirea
De-i oarbă, noaptea seamănă cu ea.
Vin, noapte lină și 'ngăduitoare ;
Cinstită și cernită doamnă, vin
Și 'nvață-mă știința-acelui joc
În care orice floare-a fecioriei
Mizează ca să piardă, câștigând.
Cu neagra-ți mantie, ascunde mi tu
Sălbaticul meu sânge din obraz,
Pân' ce sfiosu amor se'mbărbătează
Și toate-i par doar nevinovăție.
Vin noapte, vin Romeo, ziua nopții,
Căci tu vei odihni pe a nopții àripi
Ca proaspăta zăpadă pe un corb.

Vin blândă, dragă noapte, vin și dă-mi
Pe-al meu Romeo; iară de-o perî,
Tu ia-mi și mi-l tae în steluțe
Căci el atunci, atât va 'mpodobi
Obrazul cerului, că lumea 'ntreagă
Ar îndrăgî doar nopțile, și nimeni
N'ar mai slăvi nici soarele cel vesel.
Palat iubirii eu mi-am cumpărat,
Dar eu ah! încă nù-l am. Sânt vândută,
Dar încă nu sânt dată.-Această zi
E lungă, lungă, ca, pentr'un copil
Nerăbdător, ajunul Paștelui,
Dorind ca să-și îmbrace-o haină nouă.

Intră DOICA cu o frângie.

Dar vine doica să-mi aducă vești,
Și limba care cheamă doar pe nume
Pe-al meu Romeo, nu-i decât cerească..
Ce-i doică? Spune ce-i? Ce ai acolo?
Frângchia ce ți-a spus să iei Romeo?

Doica.—Da, da, frângchia.

(O aruncă jos)

Julietă. — Vai mie! Ce-i? De ce-ți frângi
[mâinele?]

Doica—Să ne păzească Dumnezeu! E mort,
E mort, e mort! Sântem pierduți, fetițo!
O vai de ziua-aceaasta! A murit,

S'a dus, a fost ucis !

Julietă.— Să fie cerul
Atâta de pismaș ?

Doică.— Romeo, da —
Nu cerul ! O, Romeo, cine-ar fi
Crezut una ca asta ? O Romeo !

Julietă.— Ești dracul de mă chinui tu aşa ?
Doar iadul fierbe chinuri de acestea !
Ucisu-s'a Romeo singur, spune !
E mort ? Zi „da“ ; de nu, răspunde „nu“.
Un sunet scurt dă chin ori fericire.

Doică.— Eu i-am văzut cu ochii rana — eu,
Eu i-am văzut-o — Dumnezeu să-l erte —
În piept coleă, și trupu-i plin de sânge,
Săracul, săngerat și galben ; galben
Cum e leșia, tot stropit de sânge,
Un sânge închegat de tot, — de tot !
Când am văzut, am leșinat.

Julietă.— O rupe-te,
Sfăramă-te, o inimă ! Pierduși
Deodată tot, sărmană inimă !
Inchideți-vă ochi, nu mai priviți
De-acum spre libertate niciodată !
Prefă-te în pământ, scârbos pământ !
Sfârșește puls, și-aceeași raclă grea
Primească-mă pe mine cu Romeo.

Doică.— Tybalt, Tybalt, o, cel mai bun prieten

Ce-avui și eu ! O complezant Tybalt,
Cinstite cavaler, cum mai trăii,
Ca să te văd răpus ?

Julietă.— Dar ce furtuni
De pretutindeni suflă 'n jurul meu?
Romeo-i mort, și mort e și Tybalt ?
Și văru-mi scump și prea iubitu-mi soț ?
Răsunе-atunci trompeta judecății,
Căci, dacă ei s'au dus, ce mai există?

Doica.— Tybalt e mort ; Romeo-i doar gonit.
Romeo-i surghiunit, căci l-a ucis.
Julietă.— Să fi ucis, o Doamne, mâna lui
Romeo pe Tybalt ?

Doica.— Da, o făcù !
O vai de ziua de-astăzi,—a făcut-o.
Julietă.— O inimă de șarpe-ascunsă'n flori,
Ce smeiu trăi 'ntr'o inimă-așa mândră?
Tiran frumos, Satană înger, corb
Cu fulgi de porumbel, miel furios
Ca lupii cei turbați, materie
Desprețuită 'n chipul cel mai sfânt,
Deplin protivnic a ceeace tu pari,
Mișel cinstiit, sfânt pròclat ! O natură,
Au ce-ai avut cu iadul, când suflași
In raiul muritor al unei cărni
Așa de dulci, — un suflet diavolesc ?
Când a mai fost o carte păcătoasă
Legată-așa frumos ? Cum poate-avea

Un astfel de palat — fătărnicia ?

Doica.—Intre bărbați credință nu mai e,
Căci toți-s călcători de jurământ,
Toți mincinoși, netrebnici, prefăcuți.
Dar und' mi-e sluga? Dă-mi nițel rachiu :
Mă 'mbătrânesc nevoia, jalea, frica.
Rușine lui Romeo !

Julieta.—

Cadă-ți limba,

Să nu mai poți rosti aşa dorințe !
El nu a fost născut pentru rușine :
S'ar rușina rușinea stând pe frunte-i ;
Căci fruntea lui i-un tron pe care cinstea
Incoronată poate fi monarh
Al lumii 'ntregi. Ce ticăloasă,
Să pot vorbi aşa de rău de dânsul !

Doica.—Pe cel ce văru-ți căsăpi tu-l lauzi?

Julieta.—Vrei să vorbesc de rău pe soțul meu?

Sărmane soț, ce limbă să vorbească
Cu dragoste de tine-atunci când eu,
Soția ta de-un ceas, te-am sfâșiat ?
Dar, răule, dece să-mi săngeră vărul ?
E drept, acest văr rău al meu a vrut
Să-mi nimicească soțul ! Haide, lacrămi
Fără de rost, întoarce-vă-ți la loc.
Durerii se cuvin ai voștri picuri,
Iar voi, greșit, îi dați azi bucuriei !
Viu, soțul ce Tybalt a vrut să-l piardă;

Si mort, Tybalt, ce vru să-mi piardă
soțul —

Ce fericire! Atuncea, dece plânsu-mi?
Mai greu decât omorul lui Tybalt
E junghiu acelei vorbe ce m'a 'mpuns.
O de-aș putea să uit! Dar peste min-
[te-mi

Voiu căuta s'apăs aşa de greu,
Ca un păcat pe-un suflet criminal.
„E morț Tybalt, Romeo e gonit!“
Acest cuvânt „gonit“, el singur numai,
E tot una cu moartea-a mii Tybalți.
Destulă jale i că a murit Tybalt.
De-am fi rămas cu ea! Sau, dacă aspra
Ursită-ar mai fi vrut și altele,
De ce, vestind c'a fost ucis Tybalt,
N'a mai vestit și alte morți, de pildă,
A tatii ori a mamii, ori și chiar,
A amândoror moarte deodată?
I-aș fi jelit atunci precum e datina.
Dar vorba că „Romeo e gonit“,
Ce mi vine după moartea lui Tybalt,
Ea singură ucide tată, mamă,
Si pe Tybalt, Romeo, Julieta, —
In vorba-aceasta toți se nimicesc.
„Romeo e gonit“: nu-i cumpăna,
Nici capăt, nici hotare, nici măsură,
In fața morții-acestei vorbe.

Nu e cuvânt să fie 'n stare-a da
Un glas nenorocirii-acesteia.

Dar, doică, tata, mama, unde-or fi ?

Doica.—Pe trupul lui Tybalt suspină, plâng.
Ai vrea să-i vezi? Haidi, să te duc la
[dânșii.]

Julieta.—Ci spele răni cu lacrămile lor;
Eu mi le cruț pentr'un mai crâncen dor.
la sfoar'aceasta! Sfoară prăpădită,
Și tu, ca mine, ești desamăgită.
Tu pentru 'ndrăgostire n'ai slujit,
Căci vai! Romeo i-astăzi surghiunit.
Tu, treaptă nunții în zadar gătită,—
Eu, văduvă, ce mər doar logodită.
Vin, doică, haidi la patu-mi de mireasă,
Nu cu Romeo, ci cu moartea să-mi
[fac casă.]

Doica.—Mergi în iatac. Mă duc după Romeo,
Să vină să te mângâie. Știu unde
E acum. Auzi? Iți va veni la noapte:
L-aduc acum dela părintele.

Julieta.—Ah cată-l! dă-i acest inel și spune-i
Să vină-acăi, la ultimul adio!

SCENA III.

Chilia Frateului Laurențiu

Intră LAURENȚIU și ROMEO

Fratele L..—Romeo, vin'! Nefericite, vino!

S'a 'ndrăgostit durerea de-al tău suflet
Și cu ursita rea te-ai însoțit.

Romeo.—Ce vești, părinte? Prințul ce-a decis?
Și ce necaz, ce încă mi-e strein,
Se năpustește-asupră-mi ?

Fratele L.— Drag copil,
Acești tovarăși n'au să-ți dee pace.
Ascultă vești din partea Prințului.
Romeo.—Din parte-i tu mi-aduci pedeapsa
[morții.]

Fratele L.—Din gură i-a căzut mai blândă .
[vorbă:]

Nu moartea, ci surghiunul ți-e pedeapsa.
Romeo. — Exilul ? Ah, fii milostiv! Zi
[„moartea !“]

Exilul poartă 'n ochi mai multă spaimă,
Ca moartea! Ah, să nu mai zici exilul !

Fratele L.—Ești numai din Verona isgonit.
Fii calm, căci lumea lungă e și largă.

Romeo.—Afară din Verona nu e lume ;
Ci este numai chinul, numai iadul.
Gonit de-acă, sănt isgonit din lume,
Și-a fi gonit din lume e-a muri.
Exilu-i doar alt nume pentru „moarte“.
Spunând că moartea e exilul, tu-mi tai
[capul]

Cu o secure-aeriană, și surâzi
La astă ucigașă lovitură.

Fratele L.—Păcat de moarte! Grosolană

Ingratitudine! Căci culpa ta
Atrage, după legea noastră, moartea.
Tinându-ți parte, bunul Prinț pres-
[chimbă

Pedeapsa morții negre în surghiun.

E-o grație — de ce n'o recunoști?

Romeo. — Nu-i grație, ci i chin, căci cerul
[meu

E unde-i Julieta. Ah, un câine,
O mătă,-un ticălos de șoarece,
Trăesc aci, în cer, s'o vadă —
Romeo, nu. O muscă păcătoasă,
E mai cu vază, mai cu vrednicie,
E mai cu trecere decât Romeo.
Pe albul mândru-al mânnii Julietei
Ea poate sta. De mierea ei cerească,
Ea poate să se 'nbete de pe buza-i
Ce 'n nevinovăția-i de vestală
Roșește 'ntr'una ca și când
Un sărutat al lor ar fi păcat —
Romeo însă nu : e isgonit.
Ea-i partea unor goange;-a mea e fuga;
Au libertatea ele, eu isgoana —
Și tot mai zici că nu-i surghiunul —
[moartea?

N'ai strâns venin, n'ai ascuțit pumnal,
N'ai alt mijloc de moarte rușinoasă,

Decât acest „exil” — ca să mă pierzi ?
Exil! Călugărule, păcătōșii
O țipă astă vorbă 'n iad cu urlete !
Om sfânt ce ești, duhovnic care erți,
Cuminte-amic, cum ai cruzimea oare
Să-mi macini cu-astă vorbă sufletul ?

Fratele L. — Copil neghiob, ascultă un cuvânt!
Romeo. — Ah, iarăși de exil vrei să-mi vor-
[bești !

Fratele L. — Voesc să-ți dau o armă 'n
[contra lui.

Filosofia, bălsam în amaruri,
E-o dulce mânăgere în exil.

Romeo. — Si iar „exil” ! La draci, filosofia !
De nu-mi zidește-acum o Julietă,
De nu strămută 'ndată un oraș,
De nu ridică-osânda unui Prinț,
E-un fleac, e un nimic, și nu-mi vorbi !

Fratele L. — Văd bine-acum : nebunii n'au
[urechi !

Romeo. — Cum s'aibă, când cuminții nu au
[ochi ?

Fratele L. — Dă-mi voe 'n cazul tău să-mi
[spun cuvântul.

Romeo. — De ceeace nu simți, nu poți vorbi.
De-ai fi ca mine Tânăr ; de-ai avea
Pe Julieta dragă ; dac'ai fi
De-abia de-un ceas căsătorit cu dânsa;

De-ai fi tu ucigașul lui Tybalt;
De-ai fi aprins de dor, gonit ca mine—
Tu ai avea tot dreptul să vorbești ;
Tu ai putea să-ți smulgi ca mine părul,
Să te arunci ca mine pe pământ,
Și groapa-ți viitoare să-ți măsori !

(Bate afară)

Fratele L.—Scoal' ! Bate cineva ! Ascunde-te,
Romeo, dragul meu !

Romeo.— Dac'aburirea
Suspinelor din pieptu-mi, ca un nor,
De ochii pânditorii nu mă ascunde, —
Să nu m'ascunzi !

(Bate iarăși)

Fratele Laurențiu. — Auzi cum bate! — Cine-i?
Ridică-te Romeo ! Au să te prindă. —
Așteapt' o clipă ! — Scoal'.

(Bate a treia oară)

Mergi în biurou ! — Acum ! — O Doamne!
[Doamne !
Dar ce 'ncăpățânare ! — Vin acum !
Ce bați aşa ? Cin' te-a trimis ? Ce vrei ?
Doica — Lăsați-mă să intru și vă spun !
Eu vin din partea doamnei Julieta.

Fratele L.—Atunci bine-ai venit!

Intră DOICA

Doica. — Cinstit părinte, spune-mi prea cinstite,
Und' se găsește domnul doamnei mele?
Unde-i Romeo?

Fratele Laurențiu. — Uite-l jos: e beat
De propriile-i lacrimi.

Doica. — E taman
Stăpână-mea; taman ca ea e, zău.
Fratele L. — O, dragoste de plâns, de plâns
[unire!]

Doica. — Tot astfel stă și ea trântită jos;
Suspină 'n plâns și plânge suspinând.
Scoal'! Scoal'! Doar ești bărbat! Ri-
[dică-te,
De dragul, de hătărul Julietei.
Scoal'! Tin'-te drept! Ce-i astă des-
[nădejde?]

Romeo. — Ah, doică!

Doica. — Ah, stăpânel! Ah, stăpânel!
Sfârșitul a or'ce doar moartea este!

Romeo. — Vorbești de Julieta? Ea ce face?
N'a spus că sănt un învechit în rele,
Un asasin care, c'un sârge-al ei,
Pătaiu copilăria bucuriei?
Și unde e? Ce face ea? Ce zice
De rupta legătură-abia legată?

Doica.—Ah! domnule, nu zice nicio vorbă,
Tot plânge, plânge și pe pat s'asvârle,
Apoi tresare, strigă pe Tybalt,
Pe urmă pe Romeo, și iar cade.

Romeo.—Ca și când numele-ăsta, asvârlit
Din armă ucigașă în potrivă-i,
Ar omorî-o, cum pe vărul ei,
Nefericitu-mi braț îl omorî.
O spune-mi, spune-mi tu, o frate,
În ce stricată parte, pe-acest nume
Anatomia mea îl găzduește ?
Să-mi spui, urâtul loc să-l nimicesc.

(Iși trage sabia)

Fratele L. — Jos mâna-ți desperată ! Ești
[bărbat ?

După figură, da ; dar, după lacrimi,
Femee ești, iar după fapte-arăți
Sălbăticia furiei nebune
A unei fiare ! Ești o femee
Degenerată 'n formă de bărbat,
Ori fiară prefăcută 'n amândouă.
Stau mărmurit. Pe haina mea,
Credeam că ți-e mai bună stofa minții.
Ucis-ai pe Tybalt ? Vrei și tu moartea ?
Vrei să ucizi, prin ură 'n contra ta,
Soția-ți ce trăește doar prin tine ?
Insulți tu naștere, pământ și cer ?

De ce? Căci naștere, pământ și cer
Sânt toate trei în tine, spre-a le pierde?
Ih! ih! îți necinstești și frumusețe,
Și dragoste, și spirit. Cămătar —
Ai toate din prisos, dar tu nu dai
Nimic, nimic, căci nu vrei să te-ajuți
De-amor, de frumusețe și de spirit.
Căci frumusețea ta-i doar semn pe ceară,
Ce nu arată forța unui om;
Și dragostea ce juri e-o abjurare,
De pierzi pe-acela căruia îi juri;
Iar spiritul, podoaba frumuseții
Și-a dragostei ce ai, e prevertit
Prin reaua conduită-a celor două,
Și-i tocmai ca și praful din giberna
Ostașului netrebnic, ce ia foc
Din neghiobie, și e schilodit
Prin ceeace-i menit să-l apere.
Scoal'! Fii bărbat; căci Julieta ta,
Pentru iubirea căreia vrei moartea
E'n viață — iată fericirea. A vrut
Tybalt să te ucidă — l-a ucis :
O altă fericire. Legea, care
Teamenința cu moartea, s'a 'mblânzit,
Și te gonește numai : — altă fericire.
Pe umerii tăi porți o sarcină
De binecuvântări. În jurul tău
Se-ălintă fericirea 'mpodobită,

Dar, ca o fată proastă, răsfățată,
Desprețuești norocul și iubirea.
Ia seama ! Vai de oamenii ca tine !
Mergi cum ai hotărât, să-ți vezi soția,
Pătrunde în iatac și mângâi-o !
Să nu 'ntârzi pân' strejile se pun,
Căci nu mai poți pleca la Mantua.
Acolo-ai să trăești, pân' ce-om putea,
Dând în vîleag a voastră cununie,
Să vă 'mpăcăm părinții și să facem
Pe Prințul să te-aducă înapoi
De mii de ori mai fericit, decât
Ai fost nenorocit acum când pleci.
Mergi, doică, înainte ! Complimente
Stăpânii tale ! Spune-i să trimeată
De vreme la culcat pe toți ai casei,
Căci inima lor grea atât aşteaptă !

Doica.—O noapte'ntreagă,-aș sta cu drag aci,
S'ascult atâtea sfaturi bune. Doamne,
Ce ți-este și cu 'nvățatura asta !

Stăpâne, spun domniței că-ai să vii ?

Romeo.—Să-i spui și să mai adaugi scum-
[pei mele,

Să fie pregătită să mă mustre.

Doica.—Poftim inelul ce mi-a dat să-ți dau;
Grăbește-te și haidi că e târziu !

Ese. Doica

Romeo. — Ah, daru-acesta iarăși îmi dă viață !
Fratele L. — Haidi, noapte bună. Ti-ai în
[mână soarta.]

Ori pleci pân' nu s'așază strejile,
Ori pleacă travestit în zori de zi.
Să stai în Mantua. Pun mâna eu
Pe sluga ta și am să ti-o trimit
Să-ți spună ce s'o mai petrece-aici
Să ce-are să te bucure. Dă-mi mâna !
E cam târziu. Ádio. Noapte bună !

SCENA IV

O odae în casa lui Capuleto

Intră CONTELE CAPULETO, CONTESA CAPULETO și PARIS

Contele C. — E rău că s'a întâmplat să n'à
[vem vreme,

Ca să 'ndemnăm pe fiica noastră, conte.
Ea, vezi, iubea prea mult pe vărul său.
Să eu l-iubeam ; dar, dè ! toți vom muri.
E prea târziu, și n'are să mai vină.
Să-ți spun că, dacă n'ai fi fost mată,
De-un ceas eu aş fi fost în patul meu.

Paris. — Nu-i zi de-amor, în zile de durere !
Contesă, noapte bună. Să transmiteți
Copilei dumneavoastră, complimente.

Contesa C. — Île vom spune. Mâine dimineață,
Voiu ști ce e cu ea. Acum s'a 'nchis,

Sdrobită de durere.

Contele Capuleto.— Conte Pâris,
Mă pun chezaș că fiica-mi vă iubește:
Se va lăsa condusă 'n tot de mine.
O cred; o pot s'o spun; nu mă 'ndoesc.
Nevastă, vezi-o până nu se culcă :
Să-i spui de dragostea lui fiu meu
[Pâris.
Vestește-o, mă 'nțelegi, că Miercuri...
[stai !

Ce zi avem noi astăzi ?

Paris.— Luni, seniore !
Contele C.—Luni ? Da ! da ! Miercuri prea-i
[aproape —

Pe Joi ! Să-i spui că Joi o s'o mărit
Cu-acest prea nobil conte. Pân'atunci
Ești gata, ai ? Iți place grab'aceasta ?
Voiu face totul fără tămbălău :
Doi-trei prieteni doar. Vezi, cu Tybalt,
De-abia l-am îngropat. De-am face-o
[lată,

Ar zice toți că n'am ținut la el.
O să 'nvităm vreo șase-șapte-amici
Și basta ! Ei, ce zici de Joi ?

Paris.— Eu, conte,
Aș vrea ca Joi să fie mâine chiar.
Contele C.— Aşa ! Acum acas' ! Aşa, pe Joi !
Nevastă, mergi de vezi pe Iulia

Și pregătește-o pentru ziua nunții.
Adio, conte ! He, aprindeți în odae !
I-aşa târziu că poți, pre legea mea,
Să zici că prea-i de vreme. Noapte
[bună !

SCENA V

Odaia Julietei

Julietă.—Ce vrei să pleci ? Mai este pân'
[la ziua !

Ceeace simte-auzu-ți turburat —
Priveghetoarea e, nu ciocârlia.
Ea cântă noapte-acolo pe un rodiu;
Mă crede, dragă, e privighetoarea.

Romeo.—N'a fost privighetoarea ah ! a fost
A zilei vestitoare, ciocârlia.
Vezi dunga cea pismașă 'n răsărît
Cum norii dimineții 'n cer tivește !
Au ars acum făclile de noapte,
Și, pe 'nălțimi, voioasă urcă ziua.
Plecarea-i viață, moarte e zăbava.

Julietă.—Mă crede,-aceasta nu-i lumina zilei,
E-o dungă ce-a lăsat-o soarele,
Să-ți fie purtător de torțe noaptea,
Și calea Mantuui să-ți lumineze.
Mai stai ! Să pleci îndată nu-i nevoie.

Romeo.—Ci prindă-mă și morții să mă dea !

S'o vrei — și mă'nvoesc cu bucurie.
Zic dar că dunga nu e ochiul zilei,
Ci numai palida resfrângere
Din fruntea Cîntiei; nu-i ciocârlia
Ce picură din 'naltul cerului —
Mai drag mi-e să rămân decât să plec.
Vin, moarte! Bun venit! Vrea Julieta.
Nu-i încă ziua, suflete; să mai vorbim!
Julieta.—E ziua, ziua! Pleacă, fugi, grăbește!

— E ciocârlia care cântă răgușit
Și gâlgâe-aspre tonuri, note false.
A ciocârliei armonie spun că-i dulce—
Dăr nu-i aşa, căci sfâșie pe-a noastră.
Mai spun că ea și broasca-și schimbă
[ochii —

O dacă și-ar schimba 'ntre ele glasul!
Căci glasu-acesta, cu fior ne smulge
Din brațe unul pe-altul — și te-alungă
Cu ale ei urale 'n cinstea zilei.
O, pleac'acum! Lumina crește 'ntr'una.

Intră DOICA

Doica.—Domniță!

Julieta.— Doică?

Doica.— Doamna vine-acum

La dumneata. E ziua; fii cu pază.

Julieta.—Vin înnăuntru zi, fugi viață afară!

Romeo.—Adio,—adio ; un sărut—și plec.

(Romeo scoboařă)

Julieta.—Și mi te-ai dus, stăpânul meu, iu-
[bitul,

Bărbatu'-amicul meu ! Trimete-mi vești
In toate zilele și 'n orice oră,
Căci clipa-i zi, și, socotind aşa,
Pân' să revăd pe-al meu Romeo, 'mbă-
[trânesc.

Romeo.—Adio. N'am să crut niciun mijloc,
Ca să-ți trimet iubirea mea de foc.

Julieta.—Crezi tu că ne-om mai revedea
[vreodată ?

Romeo.—Nu mă'ndoesc, și amarul de-azi va fi
Prilej de vorbe dulci în viitor.

Julieta.—O Doamne ! Sufletul mi-e plin
De presimțiri urâte...-Acolo jos
Imi pari acum întocmai ca un mort
In fundul gropii. Ochii mei mă'nșală,
Ori tu ești galben ?

Romeo.— Tot aşa îmi pari
Și tu : durerea soarbe sâangele.
Adio ! Adio !

(Romeo ese)

Julieta.— Ah soartă, soartă ! Toți

Vorbesc de nestatornicia ta.
Dar nestatornică de ești, ce faci
Cu cei ce-și fac renume din credință ?
Fii nestatornică, o soartă ! Atunci
Tu n'ai să-l ții departe multă vreme,
Și-ai să mi-l dai napoi cât mai curând.

Contesa C. (din năuntru).— Hei, fată, te-ai
[sculat ?

Julietă.— Cine mă cheamă ?
Mă cheamă mama ? Ce, nu s'a culcat,
Ori s'a sculat aşa de dimineață ?
Ce-o face ca să vină la ora-asta ?

Intră CONTEA CAPULETO

Contesa C.— Ei, Julietă, ce mai faci ?

Julietă.— Mi-e rău.
Contesa C.— Și tot mai plângi pe văru-tău
[și-acuma ?

Crezi c'o să-l scoți, cu lacrima, din
[groapă ?

Și chiar de-ai izbuti, nu-l inviezi.
Ajunge ! Semn de dragoste-i tristețea,
Dar, de-i prea multă,-i semn de slă-
[biciune.

Julietă.— Ingăduie să plângem pierdere
Ce ne-a lovit atât de dureros.

Contesa C.— E drept că te-a lovit, dar plân-
[sul tău

Nu-ți poate da 'napoi pe cel ce plângi.

Julieta.—Eu însă simt, și trebuie să plâng.

Contesa C.—Nu plângi, copilă,-atâta moar-
[tea lui,

Cât pentrucă e 'n viață ticălosul.

Julieta.—Ce ticălos ?

Contesa C.— Romeo care l-a ucis.

Julieta.—Ca cerul de pământ e el și—ti-
[călosul.

Să-l erte Dumnezeu, o zic din suflet,
Dar nimeni nu mi-l turbură ca el.

Contesa C.—Firește, căci e 'n viață ucigașul.

Julieta.—Ah, că de mâinile-astea-i prea de-
[parte !

Mai bine decât mine, n'ar putea
Pe văru-mi să răsbune—nimenea.

Contesa C. — N'ai grija. Ne vom răsbuna
[curând.

Deci nu mai plânge-așa. Am să trimit
La Mantua, unde, fugit, trăește,
Pe cineva să-i dea o băutură —
Să-l facă să urmeze pe Tybalt.

Atuncea ai să fii, sper, mulțumită.

Julieta.—De dânsul n'am să fiu eu mulțumită,
Decât de-l văd cumva 'nainte-mi —
[mort

Mi-e sufletul de chin pentru Tybalt.

O, mamă, de·ai găsi pe cineva
Să·i dea otravă, eu i-aş pregăti·o,
Şi·atunci, de·ar bea·o el, Romeo,
Pe loc ar adormi — în pace. Ah!
Cât nu pot suferi s'aud că·l cheamă
Şi să nu pot să fiu în stare să·l ating,
Să·mi ispăşesc iubirea mea de rudă
Pe·acela ce ucise pe Tybalt.

Contesa C.—Mijlocul de·l găseşti, găsesc
[eu omul.

Dar eu acum ţi aduc o veste bună.

Julieta.—Pe vremuri ca acestea, vine bine.

Ce veste zici? Te rog, iubită mamă!

Contesa C.—Vezi dragă, aiuntată ce te·adoră.

Ca să te scoată din măhnirea ta,
Deodată-a pus la cale o sărbătoare
La care eu, nici tu, nu ne-am gândit.

Julieta.—Ar fi la vreme, și ce sărbătoare?

Contesa C.—Inchipueşte·ti, puiule, că Joi
'Nainte de amiază, cavalerul
Şi contele cel Tânăr Pàris vrea
Să·i fii, la Sfântul Petru, la biserică,
O mireşică dulce și voioasă.

Julieta.—Pe Sfântul Petru și pe Petre Sfântul,
Eu n'am să·i merg mireasă lui voioasă!
Mă mir că vă grăbiți să·mi faceți nunta
'Nainte de·a mă cere pretendentul.
Te rog, slăvită mamă, spune domnului

Și tatăl meu, că eu nu vreau deloc
Să mă mărit; iar, dac'ar fi să fie,
M'aș mărita mai bine cu Romeo,
Pe care știi cât îl urăsc — îți jur --
Decât cu Pàris ! Zău, frumoase vești !

Contesa C.—Poftim că vine tată-tău. Să-i
[spui]

Și lui ce mi-ai spus mie, — și-ai să vezi !

Intră CONTELE CAPULETO și DOICA

Contele C.—Când soarele apune, cade rouă—
Ce-i gârla-aceașta, fată ? Tot mereu
În lacrämi; tot mereu burează, hai ?
Cu corpul tău micuț, pari, la un loc,
Și vânt, și val, și barcă. Ochii tăi
Ce 'nchipuesc o mare, saltă,-aruncă
Necontenit un flux-reflux de lacrämi
Și luntre pe săratul val ți-e trupul,
Iar vânturi sănt suspinele ce scoți,
Și-așa, luptând turbat suspin și lacrämi,
Vor înneca 'n furtună al tău corp
Rostogolit încoa și 'ncolo... Ei,
Nevastă, spusu-i-ai ce-am hotărât ?

Contesa C. — I-am spus, signore. Nu vrea
[măritiș]

Si-ți foarte mulțumește ! Mărita-s'ar
Cu groapa ei să se mărite, toanta !

Contele C.—Incet, mă rog, stai să 'nțeleg.
[Nu vrea ?

Ne foarte mulțumește dumneaei ?
Se ține mândră ? Proastă-așa cum este,
Nu-i place că-i dăm soț un om de
[seamă ?

Julietă.—Nu s'mândră că-mi găsirăți acest soț,
Ci recunoscătoare. N'aș putea
Să mă mândresc cu ceeace urăsc,
Dar am recunoștință pentr'un lucru
Urât, dar oferit din dragoste.

Contele C.—Auzi, auzi, logiciană, bre !
Sânt mândră și vă mulțumesc, și-apoi
Nu vă mai mulțumesc și nu sânt mândră!
Ascultă, domnișoară fandoseală,
Să-mi taci cu mulțumeli din mulțumire
Și cu mândreală din mândrie — auzi ?
Să-ți vezi de cataligele drăguțe,
Să-mi mergi cu Pâris Joi la Sfântul
[Petru,

Ori te târăsc de coade-acolo — auzi ?
Auzi-o gălbejita, scârba, boțul cu-ochil
Contesa C.—Ih ! ih ! Ce spui ? Ai 'nebunit ?

Julietă.—Prea bune tată, în genuchi te rog,
Ascultă doar o vorbă, răbdător.

Contele C.—Ba dracul să te ia, împelițat-o !
Ți-o spun : Joi la biserică, auzi ?
Altminterea să pieri din ochii mei !

Să taci ! Să nu-mi vorbești ! Să nu-mi
[răspunzi !

Vezi, mă mănâncă palma. Ah, nevastă !
Credeam că Dumnezeu ne-a dat puțin,
De ne-a îngăduit doar un copil ;
Dar azi poftim ! că și-unul e prea mult.
Căci asta pentru noi e un blestèm !
La dracul !

Doica.— Dumnezeu s'o apere !
Măria ta faci rău de-o ocărăști.

Contele C.— De ce, de ce, cocoană 'ntelep-
[ciune ?

Ciovlico, ține-ți pliscul ! La cumetre !

Doica.— Dar n'am grăit nimic cu vicleșug.

Contele C.— Zău,—mii de ertăciuni !

Doica.— Să nu vorbesc ?

Contele C.— Taci, gură largă ! Propovăduște
La refeneă, cumetrelor ! Acì
Nu face trebuință !

Contesa C.— Prea ești iute !

Contele C.— O, Doamne sfinte, 'mi vine ne-
[bunii !

Eu, noapte, zi, Tânziu ori mai de vreme,
La lucru, la petreceri, singur, cu-alții,
În somn ori treaz, un gând aveam și eu :
Cum s'o mărit. Și-acuma, când și eu
Dădui peste-un bărbat înrubedit
Cu Prințul,—tânăr, cu moșii frumoase,

Crescut ca gentilom și, cum se spune,
Impodobit cu toate darurile,
În scurt, bărbat aşa cum l-am dorit,—
Poftim, jivina proastă ce scâncește,
Păpuşa plângăcioasă, cum o vezi,
Că-mi spune, când îi ese 'n drum no-
rocul :

„Nu vreau să mă mărit“, „nu pot iubi“,
„Eu sănt prea Tânără“, „mă rog, ertare“!
Prea bine, de nu vrei, ertată ești :
Să pleci cu Dumnezeu din casa mea!
Gândește, ia aminte, nu glumesc.
Joi e curând — și trebui să-ți iei hamul :
De ești a mea, te dau cui mi-e prieten ;
De nu, te du, cerșește, flămânzește,
Plesnește, mori pe drumuri — fă ce știi ;—
Căci eu, pre legea mea, nu te mai știu,
Și din ce am nimic nu mai e-al tău !
Așa să știi : ce-am spus, aşa rămâne !

(Contele Capuleto pleacă)

Julietă.—O nu-i un Dumnezeu cu milă 'n
[ceruri
Să vadă în adâncul jalei mele ?
O dulce mama mea, nu mă gonî !
Amână-această nuntă cu o lună,
O săptămână numai ; dacă nu,
Gătește-mi patul meu de nuntă 'n cripta

Cea 'ntunecată unde stă Tybalt.

Contesa C.—Să nu-mi vorbești, căci nu-ți
[răspund.

Fă ce poftești ! Eu am sfârșit cu tine.

Contesa Capuleto pleacă

Julietă.—O Doamne !—Cum să 'mpiedic asta,
[doică !

Mi-e soțu-aici, iar legământu 'n cer :
Cum să se 'ntoarcă aicea legământul,
Afară doar, când soțul mi-ar fi 'n cer,
Să mi-l trimeată-aicea. Haide, doică,
Ajută-mă ! Dă-mi sfaturi ! Ah! vai mie,
Cum cerul a putut să 'ntindă curse
Unei ființe slabe cum sănt eu ?
Ce zici ? Nici un cuvânt de bucurie ?
Dă-mi un mijloc să scap din greu-a-
[cestă !

Doica.—Pre legea mea, am unul. Vezi, Romeo
E surghiunit, și-o mie contra una,
El n'are să cuteze niciodată
Să vină, să te vază ; ori, de vine,
El numai în ascuns o poate face.
Dar, dacă treaba stă aşa, gândesc
Că-i foarte bine, dacă iei pe conte.
E-un cavaler aşa de cum se cade !
Pe lângă el, Romeo e o treanță.

Vulturul, domnișoară, n'are ochi
Aşa de verzi și vii cum i-are Pâris.
Zău, să mă bată Dumnezeu, dar cred
Că-al doilea măritiș ți-e cu noroc,
Și decât cel dintâi e mult mai bun.
Bărbatul cel d'intâi e mort ca morții,—
Ori ca și mort—căci de la el ce ai ?

Julieta.—Din fundul inimii vorbești ?

Doica.— Ba și

Din fundul sufletului ; iar de nu,
Să fie blestemeate amândouă, iacă !

Julieta.—Amin !

Doica.— Ce-ai zis ?

Julieta.— M'ai mângâiat grozav !

Haidi, du-te, spune mamii că, având
Nenorocirea să mânlui pe tata,
M'am dus acum la Fratele Laurențiu,
Ca să mă spovedesc și să mă erte.

Doica.—li spun acum, firește ! Bine faci !

(Pleacă)

Julieta.—O blestemată talpă-a iadului,
E oare vr'un păcat mai ticălos
Decât să mă îndemni să fiu sperjură
Ori să desprețuesc pe soțul meu
Cu aceiași limbă care-atâtea ori
L-a ridicat de-asupra tuturora ?

Haidi, mergi, sfătuitoare ! Inima-mi
Și tu — vor face două de-azi 'nainte !
Călugărul mi-e poate de-ajutor,
De nu, putere voi găsi să mor.

ACTUL IV

SCENA I

Chilia Fratelui Laurențiu

Intră FRATELE LAURENȚIU și PÂRIS

Fratele L.—Pe Joi? E mult prea scurtă vre-
[mea, conte.

Paris.—Așa vrea scumpu-mi socru, Capuleto,
Și nici un interes nu am să-i fiu pro-
[tivnic.

Fratele L.—Imi spui că nu știi ce gândește
[fata :

Procederea nu-i dreaptă și nu-mi place.

Paris—Ea plângе fără cumpăt pe Tybalt—
Și prea puțin de dragoste-am vorbit.
În casa jelii, Venus nu surâde,
Și tatăl său, crezând că nu e bine
Ca să o lase-atât de mult durerii,
A planuit cuminte s'o mărite,
Și să opreasca-al ei potop de lacrămi.

Căci dorul care crește, fiind singură,
S'o stinge, când va fi la casa ei.

Fratele L. (aparte).— Ah de n'aș ști nevoia
[amânării ! —

Dar iată, conte, vine domnișoara.

Intră JULIETA

Paris.— Bună 'ntâlnire, doamnă și soție !

Julieta.— Cuvântu-ar fi la locu-i, după nuntă.

Paris.— Joi s'ar putea. Ar fi atunci la locu-i.

Julieta.— Ce s'o putea, firește că va fi.

Fratele Laurențiu.— De sigur.

Paris.— Vii la spovedanie.—

Julieta.— De ți-aș răspunde „da“, m'aș sp o-
[vedi.

Paris.— Să nu-i ascunzi de loc că ții la mine.

Julieta.— N'am să-i ascund de loc cât țiu
[la „el“.

Paris.— Sânt sigur că-ai să-i spui că mă
[iubești:

Julieta.— De-o fac, e mai de mare preț s'o
[spun

Fără s'o știi, decât s'o spun pe față.

Paris.— Cum îți stricară fața lacrămile !

Julieta.— Izbânda lacrămilor n'a fost mare —
Puțin mai trebuia când începură.

Paris.— Cu acest cuvânt o strici mai mult
[ca ele.

Julieta.—Un adevăr nu este-o calomnie :

Ce-am spus aici, mi-o spun și singură.

Paris.—Calomniezi obrazul ce e-al meu.

Julieta.—E poate-așa, căci știu că al meu nù e.

Ai vreme-acum, cucernice Părinte,

Ori să încerc să viu pe la vecernie ?

Fratele L.—Copilă tristă, vreme am și-acum !

Permiteți, conte, să rămânem singuri.

Paris.—Ferească Dumnezeu să turbur taina.

Joi dimineața, te deștept eu, *Julieta*.

Adio-acum, și-un sfânt sărut primește.

(Ese)

Julieta.—Inchide, și pe urmă vai ! să plângem :

S'au dus și leac și sprijin și speranțe !

Fratele L.—Ah ! *Julieta*, știu durerea ta,

Și de-asta sufer greu de-mi es din minți.

Aud că—trebui—și-amânare nù e —

Să iei pe conte soț, chiar *Joi* ce vine.

Julieta.—Nu-mi spune că-ai aflat aceasta, tată ;

Ci spune ce să fac să nu se 'ntâmples.

De nu m'ajuți cu 'nțelepciunea ta,

Să-mi spui că mi-e 'nțeleaptă hotărârea

Să mă ajut pe loc cu-acest pumnal.

Unit-a inimile noastre Domnul,

Iar tu unitu-ne-ai și mâinile ;

Și, pân'ce mâna-aceasta-a lui Romeo

S'ajungă să semneze-alt legământ,

Ori inima-mi fidelă să-l însele, —
Le-oiu nimici cu-acesta pe-amândouă.
Deci, din știința câștigată 'n viață,
Aștept să-mi dai un sfat; de nu, privește,
Între nenorocirea mea și mine
Aduce-va o hotărîre-acest pumnal.
E singurul arbitru ce-mi va da
Ce nu-mi pot da știința, vârsta ta,
Ca să-mi împac vieața cu onoarea.
Nu sta pe gânduri mult: eu vreau să mor,
Dacă nu-mi dai prin sfat un ajutor.

Fratele L.—Stai, fiica mea, — văd par'că o
[nădejde];

Dar ca s'o pui în practică se cere
O faptă tot aşa de desesperată,
Ca și acea pe care vrei s'o 'nlătur.
Dar dacă vrei mai bine să-ți dai
[moartea,
Decât să iezi pe Pàris de bărbat,
Atunci nu mă 'ndoesc că vei putea
Să faci ceva ce seamănă cu moartea,
Și să eviți rușinea pentru care
Ești gata să te pierzi, ca s'o eviți.

Julietă.—Decât să iau de soț cumva pe Pàris,
O ! zi, și săr pe loc din turnu-acela ;
Mă vâr pe unde mișună tâlharii
Și mă strecor în gaură de șarpe.
Poți să mă legi de-un urs ce mormăe

Şi să m'arunci într'un mormânt hidos
Ce-i plin de oase goale până sus,
De putrejuni și teste galbene !
Zi-mi să m'asvârl acu 'ntr'o groapă
[nouă

Şi'n pânza unui mort să mă 'nfășor.
De-aud aceste lucruri mor de frică,
Dar le voi face s'gur, fără teamă,
Ca să rămân iubitului curată.

Fratele L.—Prea bine. Mergi acasă, fii voioasă.
Nu refuza pe Paris. Mâine-i Miercuri ;
Vezi mâine noapte să dormi singură,
Cu tine nu lăsa să stea nici doica.
la sticla-aceasta și, fiind în pat,
Bea și al ce e destilat într'însa.
Atu îți va străbate 'ndată 'n vine
Un ecce și copleșitor fior
Ce orice fluid de viață va 'nchega.
Nici pulsul nu-și va merge mersul său,
Ci va 'nceta. Nici suflul, nici căldura
N'au să mai dea vreun semn că tu
[trăești ;

Păli-va ca cenușa rumeneala
Obrajilor și buzelor :—și-a ochilor
Perdele vor cădea ca la o moartă.
Lipsit de mlădierea cărmuirii,
Orice organ atunci va'ntepeni,
Se va răci, se va întări ca la un mort.

A asprei morți icoană 'nșelătoare,
Vei sta aşa o zi și-o noapte 'ntreagă,
Și te vei deștepta apoi ca dintr'un
[somn.

A doua zi, venind logodnicul,
Când va voi să te deștepte—tu ești
[moartă.

Atunci (cum este obiceul morților),
Gătită și 'n sicriu descoperit,
Au să te ducă 'n vechea criptă, unde
Toți Capuleții sănt înmormântați.
În astădă, Romeo va afla,
Dintr'o scrisoare, tot ce s'a 'ntâmplat,
Veni-va 'ncoace 'ndată, și 'mpreună
Vom aștepta să te deștepti, și-atunci
Romeo te va lua la Mantua.
Cum vezi, scapi astfel de-orișice rușine,
De nu cumva caprițiu ori teama
Nu și o tăia curajul dela faptă.

Julietă.—O dă-mi-o, dă-mi-o ! Nu-mi vorbi
[de frică !

Fratele L..—Poftim, te du, și ține-ți hotă-
[rârea —

Și cu noroc ! Iar eu trimet pe dată
Pe-un frate cu scrisori la scumpul tău.

Julietă.—Iubire, dă-mi puteri—putere doar
Mi-e de-ajutor ! Adio, scumpe tată !

(Amândoi es)

SCENA II

O cameră în casa Capuleților

Intră CONTELE CAPULETO, CONTESA CAPULETO, DOICA
și SERVITORI

Contele C.—Poftește oaspeții 'nsemnați coleă!

(Ese Servitorul)

Nerodule, tu adu-mi douăzeci
De bucătari, tot unul și-unu',—auzi?

Servitorul.—N'aveți s'aveți niciunul prost,
stăpâne, fiin'că am să bag de seamă
întâi și întâi, dacă știu să-și lingă
degetele.

Contele C.—Dar ce mai însemnează și pro-
[ba-asta?]

Servitorul.—Vedeți fiin'că un bucătar care nu
știe să-și lingă degetele, nu e bun;
și aşa cine n'o putea să facă treaba
asta, cu mine nu intră 'n cârd.

Contele C.—Ai du-te!

E timpul scurt și trebuie cam multe!
Dar fata unde-i? La părintele?

Doica.—Da, zău.

Contele C.—Prea bine! Poate s'o mai da
[pe brazdă,

Că tare e de cap și proastă javra!

Doica.—Se 'ntoarse, uite-o, dela spovedanie

Şi-i veselă.

Contele C. — Pe unde te'nvârtişi,
Catărule?

Julieta. — Să-mi ispăşesc păcatul,
Că, neascultătoare, n'am voit
Să mă supun la ce puseşti la cale.
Acolo, sfântul om mi-a poruncit,
'Naintea ta să cad cerân
Rog, iartă-mă, şi de-azi 'nainte
Supusă am să-ţi fiu întotdeauna.

Contele C. — Chemaţi pe conte acum şi-i
[duceţi vorba,

Că mâine dimineaţă facem nunta.

Julieta. — Am întâlnit pe conte la chilie,
Şi-i arătai iubirea şi 'nclinarea
Ce buna cuviinţă mi-a permis.

Contele C. — Aşa? Mă bucur! Bine! Scoală-te!
Aşa-i cuminte! Acum să văd pe conte.
Ei, mii de draci, aleargă şi-adu-mi-l!
Pe Dumnezeu cel viu, acest călugăr
E vrednic de respectul tuturor.

Julieta. — Haidi, doică, vino rogu-te la mine,
Ca să-mi ajuţi s'aleg gătelile.
Ce crezi că se cuvîne să 'mbrac mâine?

Contesa C. — Nu, tocmai Joi; mai este încă
[vreme.

Contele C. — Haidi, du-te cu ea, doică: nun-
[ta-i mâine!

(Julieta și Doica pleacă)

Contesa C.—E timpul scurt pentru cumpă-
[rături!]

Acum e aproape noapte!

Contele Capuleto.— O să mă mișc,
Și toate-ți spun, nevastă, vor fi gata.
Tu vezi de Julieta cu găteala —
Eu nu mă culc; voi să veghez la
[toate

Azi, pe stăpâna casei, eu o fac.
Ehei! Nu-i nimenea pe aici? Prea bine!
Alerg chiar eu să-i duc lui Pàris vorba
Că mâne dimineață-o să nuntim.
De când s'a 'ntors sucita-asta de fată,
Mi-e sufletul ușor ca niciodată.

(Es)

SCENA III

Odaia Julietei

Intră JULIETA și DOICA

Julieta.— Găteala-aceasta-i cea mai bună...
[Dragă doică,
Acum în noapte-aceasta, lasă-mă.
Eu am nevoie mare să mă rog,
Să'nduplec cerul sfântul să mă erte,
Că știi cât sunt de plină de păcate.

Intră CONTESA CAPULETO

Contesa C.—Lucrați? Aveți nevoie și de mine?

Julietă.—Nu, mamă; noi am și ales din toate,

Tot ce e de nevoie pentru mâine.

Și-așa, te rog, să mă lași singură,

Și ia la noapte doica lângă tine,

Căci, pentru o sărbătoare grabnică,

E mult de lucru.

Contesa Capuleto.—Noapte bună! Haid'

In pat și te odihnește! Ai nevoie!

(Contesa Capuleto și Doica pleacă)

Julietă.—Adio. Dumnezeu doar singur știe

Când ne om mai revedea. Un slab fior

De teamă mi se scurge 'n vine greu

Și aproape îmi îngheată sângele.

Aș vrea s'o chem 'napoi să-mi dea

[curaj.

Eh! doică! Dar de ce s'o chem? Căci

[doară,

Eu singură lugubra scenă va s'o joc.

Vin, cupă!

Și totuși, dacă băutura nu lucrează,—

Să poată ei să mă mărite silnic! ?

Nu, nu. Mă scap' acesta. Stai aici!

(Pune alături un pumnal)

Ori poate sucu-acesta e-o otravă
Cu artă viclenească pregătită,
Pe care mi-o dădū călugărul,
Pentru ca el să'n lăture rușinea
Că m'a 'nsoțit în taină cu Romeo!?
Mă tem; dar, când gândesc, nă pot s'o
[cred :

Toți l-au ținut mereu de om cucernic...
Și-apoi,—dar dacă, pusă în cavou,
Eu mă trezesc 'nainte ca Romeo
Să vie să mă ia? Ar fi grozav.
N'o să mă'nnăbuș eu acolo 'n criptă,
Când gura-i otrăvită nu răsuflă
Decât miasme grele? Și Romeo,
Când va veni, n'o să mă afle moartă?
Și, de nu mor, nu e posibil oare
Ca grozavia nopții și a morții,
Cu spaimă ce-i legată de-acel loc —
O boltă de'nvechită catacombă,
Unde grămadă zac de sute de ani
Atâtea oseminte de strămoși;
Unde, 'ngropat de-abia de eri, Tybalt
Insângerat în giulgiu-i putrezește;
Unde, cum spun, es spiritele noaptea,
— Vai, vai! nu-i oare-atuncea cu pu-
[tință,
Ca, deșteptată prea de timpuriu,
In scârbă de miros și'n sunete

De mandragoră smulsă din pământ,
Ce, dacă le auzi, te 'nnebunesc —
Să 'nnebunesc și eu, trezindu-mă
Inconjurată de atâtea grozăvii ?
Și să mă joc cu oasele, nebună,
Să scot însângerat din răclă pe Tybalt,
Și n furie, c'o coapsă de strămoș,
Ca și c'un ciot, să-mi spulber creerii ?
Ah ! par că uite spectrul lui Tybalt
Îl văd că stă la pânda lui Romeo
Ce l-a străpuns cu spada. Stai Tybalt !
Sosesc, Romeo. Cupa pentru tine-o beau.

(Cade pe patul ei, după perdele)

SCENA IV

O sală mare în casa Contelui CAPULETO

Intră CONTESA CAPULETO și DOICA

Contesa C.—Mai scoate mirodennii, uite cheia.
Doica.—Cer ăi dela cuptor gutui, migdale.

Intră CONTELE CAPULETO

Contele C.—Hai, iute, iute ! Au cântat cocoșii
De-a doua oară. Sună trei la turn ;
Cucoană-Angelo, vezi de cocării !
Nu te uita când pui !

Doica.— Haidi, Linge oală,

Haidi, culcă-te! Zău, mâine ești bolnav,
De n'ăi dormi deloc până la ziuă.

Contele C.— Nici pic! Alt' dată pentru o
[nimica

Stam nopți întregi și nu mi-eră nimic.

Contesa C. — Da, da, mi-erai un strășnic
[noctambul —

In vremea dumitale. Nu mai merge,
Și te păzesc de-acum de veghi de-
[acestea.

Contele C.— Geloasă, măi, geloasă! Ei, băete,
Ce duceți voi acolo?

Intră SERVITORI cu frigări, lemne, coșuri .

Servitorul I.—E pentru bucătar, dar ce, nu
[știu.

Contele C.— Hai, iute, iute! Hei, nerodule!
Mergi după buturugi uscate! Petre!—
Ia cheamă-l! Ala știe unde sănt.

Servitorul II. — Dacă de-o buturugă aveți
[nevое,
Poftiți, sănt eu: ce să mai cat pe Petre?

(Ese)

Contele C. — Ha! Ha! a 'nnemerit o,-al
[dracului!

O să te fac mai mare, buturugă!

E ziuă, zău ! Acuma pică Pàris
Cu muzicanții : îl aud. Nevastă !
Hei, doică, doică ! Hei, cucoană doică!

Intră DOICA.

Vezi, scoal' pe Julieta și-ad'o gata !
Mă duc să mai vorbesc cu Pàris. Iute !
Haidi c'a sosit logodnicul, haidi iute !

Es

SCENA V

Odaia Julietei

Intră DOICA

Doica.—Stăpână ! Hei, stăpână ! Julieta !
Dar știu că doarme ! Mielușică ! Dom-
[niță !
Hei, somnoroaso ! Puică ! Sufletele !
Hei, mireșică ! Ce, niciun cuvânt ?
Provizie îți faci pe-o săptămână !
Căci zău, mă prind, că contele la noapte
La focu-și dă odihna, ca să-ți lase
Cât mai puțină ție. Doamne iartă-mă
Și-apără-mă ! Dar doarme ca o piatră,
Și trebui s'o deștept numaidecât.
Hei, doamnă ! doamnă ! doamnă ! De
[te-o prinde

In-patul dumitale contele,
Să vezi cum te trezește, ai să vezi !
Și cum, aşa 'mbrăcată și gătită —
Mi te-ai sculat și te-ai culcat din nou?
Dar trebuie s'o scol numaidecât !
Hei, doamnă ! doamnă ! doamnă ! Ah,
[vai mie !
Vai mie ! Ajutor ! Domnița-i moartă !
Ce vremuri ! Pentru ce mai m'am născut ?
Aduceți spirt ! Stăpâne ! Ah, stăpână !

Intră CONTESA CAPULETO

Contesa Capuleto.— Ce-i sgomotul acesta ?
Doica.— Zi grozavă !
Contesa C.— Dar ce-i ?
Doica.— Vedeți, vedeți ! Zi neagră, oh !
Contesa C.— Vai, vai, copilă ! Viața mea în-
[treagă !
Deșteaptă-te ! Deschide ochii !—Alt-
[minteri
Cu tine mor și eu. Ah ! ajutor !
Strigați dup'ajutor !

Intră CONTELE CAPULETO

Contele Capuleto.— Nu vi-e rușine ?
Aduceți mai degrab' pe Julieta !
Bărbat'său a venit !

Doica — Ah, a murit !
A răposat ! E moartă, moartă ! Vai !
Nenorocită zi !

Contesa Capuleto. — Nenorocită zi !
E moartă, moartă, moartă !

Contele Copuleto. — Stăi s'o văz !
Vai, rece ! Sângele i nu circulă.
Și țepene, încheeturile !
Și pe aste buze viață nu mai e !
S'a 'ntins asupră-i moartea, ca și bruma
Pe cea mai dulce floare a câmpului.

Doica — Nenorocită zi !

Contesa C. — Zi jalnică !

Contele C. — Și moartea, care mi-a răpit-o, —
[s'o jelesc,
Mi 'nnoadă limba, vorba mi-o îngheată.

Intră FRATELE LAURENTIU și PARIS cu MUZICANȚII

Fratele L. — Haidem ! Dar ce logodnica nu-i
[gata ? .
Să mergem la biserică

Contele Capuleto. — E gata
Să meargă ca să nu se mai întoarcă !
O fiule, vezi somnul cel de veci
S'a cununat cu-a ta logodniciă.
In noaptea dinainte-a nunții voastre.
Eră o floare, el a desfiorat-o,

Și acum o vezi cum zace 'n fața noastră !
Drept ginere, am soronul cel de veci.
El mi-e moștenitor ; el s'a 'nsotit
Cu fata mea. Eu mor și-i las tot — lui:
Vieată, traiu, sănt toate ale morții.

Paris.—Atât dorii obrazu-acestei zile —

Și iată ce priveliște mi-arată !

Contesa C.—O zi de jale, neagră blestemată,
Și ceas mai ticălos din câte timpul
A perindat în lunga-i pribegie !
Doar unul, doar un biet copil aveam,
Un lucru-avui și eu să mă măngâie,
Și moartea mi-l răpi din ochi de om !

Doica.—O jale ! zi de jale ! zi de jale !
Grozavă zi, nefericită zi,
Ce n'a fost niciodată, niciodată !
O zi ! O zi ! O urâcioasă zi,
O zi ca asta neagră n'am văzut !
O zi de jale, zi de jale !

Paris.—Ah ! îșelat, scuipat, desprețuit,
Urât, ucis—ah, văduvit ! O moarte
Prea blestemată, tu m'ai îșelat,
Tu, crudă ce mi ai fost, tu m'ai pierdut.
O dragoste, o viață,—dar nu viață,
Ci dragoste nebună 'n sânul morții !

Contele C.—Ah ! despoiat, desprețuit, urât,
Ucis și chinuit ! Timp ne 'ndurat,
Ce ne-ai răpit, distrus serbarea noastră !

Copil ! Copil ! Ah, suflet, nu copil,
Ești mort, ești mort, vai ! mort, copilul
[meu !

Cu dânsul orice bucurie mi se 'ngroapă !

Fratele L.—Táceți ! Rușine ! Leacu-amarului
Nu se găsește 'n vaete amare !

De mândr'această fată parte-aveați,
Și voi, și cerul. Azi e-a lui întreagă—
Și e cu-atât mai bine de-al ei suflet.
De moarte nu puteați feri a voastră

[parte, —

Pe-a lui, pe veci, o ține 'n viață cerul.
A voastră țintă-a fost 'nălțarea ei,
Și cerul n'a făcut decât s'o 'nalțe ;
Și voi acum o plângeți că se 'nalță
Mai sus de nori, și sus, ca cerul însuși ?
Cu-acest amor, ah, rău o mai iubiți,
De 'nnebuniți știind că ea e bine !
Căci ce-i mai bun, nu-i lungul măritiș,
Ci moartea timpurie-a măritatei.

Deci, ștergeți lacramile ! Răspândiți
Pe trupu-acea mândrii rosmarini,
Și, după obiceiu, în port frumos,
S'o ducem la biserică acum.

Neghioaba fire plânsu 'n noi stârnește,
Dar mintea de-al naturii plâns zâmbeste.

Contele C.—Ce-am pus la cale pentru săr-
[bătoare

Se schimbă acum în lucruri de 'ngro-[pare.

In clopote de jale — läutarii;
Ospățul pentru nuntă—in pomană;
Solemnul imn, în sumbră liturghie;
Coroana de mireasă, 'n flori de mort.
Și tot, în ce-i protivnic, se preface!

Fratele L.—Intrați la dumneavoastră, nobil [domn !

Și dumneavoastră, doamnă, după dânsul.
Plecați și dumneavoastră, nobil Pàris,
Gătiți-vă cu toții, să urmăm
Această frumusețe la mormântu-i:
E cerul mâniat pentru vreo vină,
Să nu-l mai ațâțăm cu 'mpotrivirea.

(Contele Capuleto, Contesa Capuleto, Pàris, Fratele Laurențiu es cu toții)

Muzicantul I.—Zău că am putea să ne punem fluerile 'n toc și să ne cărăm.

Doica.—Gătiți-vă de strângere, oameni buni,
Căci după cum vedeți, aicea-i rău.

(Ese)

Muzicantul I.—Da, zău. Mai va până la bine.

Intră PETRE

Petre.—Hei, muzicanți, măi muzicanți, cântați, măi: „Haide înimă de cântă!“ Cântați, zău cântați, dacă țineți la mine.

Muzicantul I.—De ce numai decât „Haide înimă... !“

Petre.—Hei, măi muzicanți, pentru că înima mea cântă „Plină-i înima de dor!“ Ziceți-mi, zău, o aghioasă veche, ca să-mi mai viu în fire.

Muzicantul II.—Ce tot îi dai cu aghioasele; acum nu-i vreme de aghioase!

Petre.—Va să zică, nu vreți!

Muzicantul I.—Nu.

Petre.—Atunci o să vă dau eu.

Muzicantul I.—Ce-o să ne dai?

Petre.—Gologani nu, desigur. O să vă dau cobzele de cap! o să vă dau eu — muzică!

Muzicantul I.—O să-ți dau și eu atunci — slugă!

Petre.—Atunci o să-ți dau și eu spanga asta de slugă — de căpătană. Da nu cărili-gături: o să vă dau *re*, o să vă dau *fa*. O să notezi dumneata cine sănt eu!

Muzicantul I.—Dacă-mi dai *re*-uri și *fa*-uri, asta va să zică că scrii note de muzică.

Muzicantul II.—Mai bine bagă-ți spanga în teacă și dă-ți drumul la duh!

Petre.—Atunci, păziți-vă că vă duh-nesc!

Imi bag în teacă oțelul spăngii și am să vă străpung cu oțelul duhului. Răspundeți dacă e ceva de capul vostru:

Doruri grele când te prind
Și-ți stă inima să moară,
Muzica cu glas de-argint —

De ce „cu glas de argint“? De ce „muzica cu glas de-argint“? Ce zici tu, mă, Sacâzescule?

Muzicantul I.—Dă, musiu, pentrucă muzica are sunetul frumos.

Petre.—Prostie!—Dar tu, Cobzescule, ce zici?

Muzicantul II.—Eu zic că muzica are glas de-argint, fiindcă muzicanții nu cântă fără să ia — argint.

Petre.—Altă prostie!—Dar tu, Fluerescule?

Muzicantul III.—Zău, că nu știu ce să zic!

Petre.—O, îți foarte mulțumesc Voi sănțeți muzicanți. O să spun eu pentru voi. D'aia se zice „muzică cu glas de argint“, fiindcă muzicanți ca voi nu capătă de loc argint pentru muzica voastră:

Muzica cu glas de-argint
Știe cum să le doboare!

(Ese)

Muzicantul I.—Ce ciumă vacilor, mai fu și
ăsta?

Muzicantul II.—Dă-l în ștreang, Ioane! Hai
mai bine înnăuntru, să așteptăm bocitoa-
rele și să mân căm la pomană.

(Es).

ACTUL V.

SCENA I

Mantua. — O stradă.

Intră ROMEO

Romeo.—De cred în adevărul dulce-al som.
[nului,

Vesti bune visul meu îmi dă curând.
Stăpâna-mi stă pe tronu-i strălucit ;
Spre ceruri, un avânt nemai simțit,
Cu gânduri dulci, mă poartă toată ziua.
Visam că mă găsise mort soția
— Ciudat să mai gândească morții 'n vis —
Ea viață mi-a 'nsuflat cu sărutări
Și, înviind, eram par'că 'mpărat.
Ah ! dulce i dragostea împărtășită,
Când umbra-i doar ne băcură atât !

Intră BALTAZAR

De la Verona vești? Hei, Baltazar,
Mi aduci scrisoare dela Laurențiu?
Ce face Doamna mea? E bine tata?
Ce-mi face Julieta? Iar te 'ntreb!
De-i bine ea, nimic nu i rău pe lume.

Baltazar.—Atunci nu-i rău nimic, căci ea
[e bine.

Cu sufletul trăește între îngeri,
Și 'n cripta Capuleților, cu trupul.
Văzui cum o 'ngropără 'n bolta lor,
Și 'n grabă am sosit să te vestesc.
Oh! iartă-mă că vin cu rele vești,
Căci singur dumneata mi ai poruncit.

Romeo.—E adevarat!—Atunci vă 'nfrunt, o
[stele!

Știi casa! Du cerneală și hârtie.
Inchiriază cai: plecăm la noapte.

Baltazar.—Ertăți, stăpâne, nu vă pot lăsa:
Sânteți aşa de pâlid, rătăcit—
Și teamă mi-e de vreo nenorocire.

Romeo—De loc! Te 'nșeli! Te du și fă
[ce-ți spun.

De la călugăr n'ai nici o scrisoare?

Baltazar.—Nu, bunul meu stăpân.

Romeo.—Nu e nimic.
Te du și 'nchiriază cai; sosesc și eu.

(Baltazar ese)

Da, Iulia, la noapte sănt cu tine.
Să văd doar cum. O, ce ușor mai întri
În sfatul desperării, cuget rău !
Imi vine acum în minte un spîter
Ce stă pe aici pe-aproape. L am văzut
Deunăzi, cum, îmbrăcat în sdrențe
Și cu sprânceana crunță, alegea
La erburi. Ce stinse avea privirile !
Mizeria l rosee pân' la os.
De grinda chichineții lui, o broască
Testoasă, pești ciudați, un crocodil,
Firește, toate împăiate ; ici
Și colo 'n rafturi, doar cutii sărace,
Ulcele verzi de lut, niște bășici
Și boabe mucede, bucăți de sfoară,
Și, ca să facă față, rânduite,
Ici-colo, prăjituri de trandafir.
Mi-am zis, văzând această săracie,
Că de' i avea nevoie de otravă,
A căreia vânzare-aduce streangul,
Nemernicul acesta ți-o va vinde.
De nu mă 'nșel, aceasta i chichineața.
E sărbătoare astăzi, și e 'nchis.
Spîter, hei !

Ese afară SPITERUL

Spîterul.— Cine strigă aşa de tare ?
Romeo.— Vin, omule, aci. Văd, ești sărac

Lihnit. Poftim, ia patruzeci de galbeni
Și dă-mi un pic dintr'o substanță tare
Ce-ascuns, pe loc, se răspândește 'n vine,
Aşa încât cel ce-i sătul de viață
Să cadă mort și sufletu-i să scape
Din trupu-i tot atât de răpede,
Ca pulberea ce-aprinsă izbucnește
Din pântecul fatal al tunului.

Spițerul.—Eu, prafuri ucigașe de-astea, am ;
Dar cine-aici, în Mantua, le vinde
Cu moarte-i după lege pedepsit.

Romeo.—Aşa de gol cum ești și de nemernic,
Și tot te temi de moarte ! În obrazu-ți
Rânjește foamea ; greul și nevoia
Iți ajunează 'n ochi ; ticăloșia
Ti-atârnă sdrențuită pe spinare.
Nici legea nu-i amica ta, nici lumea
Ce, nu ca să-ți dea bani, crucește legi.
Deci calc'-o, nu mai fii sărac—și ia.

Spițerul.—Nu voia mea o vrea, ci numai lipsa.

Romeo.—Eu lipsei tale-i dau, nu voi îl tale.

Spițerul.—De punetei asta 'ntr'un lichid și beți,
Chiar dac'aveți puteri cât douăzeci —
V'ati dus !

Romeo.—Primește aurul acesta,
Otravă și, mai mare pentru suflet :
În lumea blestemată, face rău
Mai mult decât o biată băutură

Pe care tu n'ai voe să mi-o vinzi.
Eu ţi-am vândut otravă, nù tu, mie —
Rămâi cu bine! Cumpără, mănâncă
Şi 'ngrăşă-te! — Vin, suc întăritor,
lar nu otravă. Haidi cu mine 'n groapă
La Julieta: — acolo-mi trebueşti.

SCENA II

Chilia Fratelui Laurenţiu

Intră FRATELE IOAN

Fratele Ioan.— Prea vrednic frate franciscan,
[m'auzi?]

Intră FRATELE LAURENTIU

Fratele L.— E glasul par'că-al Fratelui Ioan.
Bine-ai venit din Mantua! Ce zice
Romeo? Dac'a scris, să văz scrisoarea.

Fratele Ioan.— Mergând să iau tovarăş pe un
[frate

Desculț de-al ordinului nostru, care
Tot umblă să 'ngrijească pe bolnăvi —
Cum l-am găsit, agenții bănuind
Că săntem într'o casă de ciumați,
Ne-a 'nchis 'nnăuntru-acolo pe amândoi
Şi nu ne-a mai lăsat să mai eșim —
Aşa că n'am putut să plec la Mântua.

Fratele L.—Atunci scrisoarea mea către Ro-
[meo ?

Fratele Ioan.—N'a dus-o nimeni. U-te-o !
[N'au voit

Să-mi dea îngăduință s'o trimit
Nici prin altcineva, de frica molimii.

Fratele L.—Ce groaznică 'ntâmplare ! Ah,
[scrisoarea

N'a fost fără de preț, pe cinul meu !
Cuprinde lucruri grave, însemnate,
Și 'ntârzierea-i plină de primejdii.
Vezi, cată un drug de fier, loane frate,
Și adu-l în chilie.

Fratele Ioan.—Plec și-aduc.

(Ese)

Fratele L.—Eu trebuie să plec la criptă singur.
Frumoasa Julieta, în trei ceasuri
Se va trezî, și are să mă certe
Că nu i-am dat de veste lui Romeo.
Dar am să scriu din nou la Mântua.
Pe ea, biet trup cu viață 'ntr'un mor-
[mânt,
O-ascunz aci pân' va sosi Romeo.

(Ese)

SCENA III

Un cimitir.—Cripta Capuleților

Intră PARIS și un PAJ cu flori și-o torță.

Paris.—Dă-mi torța 'ncoace ! Mergi și stai
[deoparte,

Ori stinge-o, căci nu vreau să fiu văzut.
Vezi, culcă-te sub ulmi ; lungește-te
Cât poți, punând urechea la pământ.
Cum e cuptoroșit de-atâtea gropi,
Nu va putea să treacă niciun om
Prin cimitir, și tu să nu-l auzi.
Cum vei simți pe cineva, să fluieri !
Dă-mi florile și fă ce am poruncit.

Pajul.—Aproape că mi-e frică să stau singur
În cimitirul ăsta. Dar să 'ncerc.

(Se retrage)

Paris.—O floare dulce, seamăn flori pe pa-
[tul tău

De nuntă ! Drag mormânt, al cărui săn-
Cuprinde un model desăvârșit
Al veșniciei ! Ah ! din mâna mea
Primește daru-acesta cel din urmă,
Frumoasă Julieta, dintre îngeri.
În viață te-am cinstit și, moartă, groapa

Cu daruri mortuare ţi-o cinstesc.

(Pajul flueră)

Băiatul dă semnalul : vine cineva.
Ce blestemat picior s'avântă noaptea
Pe drumu-acest' și-mi turbură 'nchinarea
Și riturile dragostei fidele ?
Cu torțe ? Noapte,-ascunde-mă o clipă !

(Se retrage)

Intră ROMEO și BALTAZAR

Romeo. — Dă-mi drugul cel de fier și târ-
[năcopul.

Uite-o scrisoare ! Mâine dimineață
Tu ai s'o dai lui tata : domnul meu.
Dă-mi torța. Și, pe viața ta, ţi-ordon,
Ori și ce vezi și-auzi, să nu te misciș
Să nu cați să mă turburi, orice-aș face.
Eu mă cobor în ast culcuș al morții,
Întâi, să văd a doamnei mele față,
Și-apoi, și mai cu seamă, ca să scot
Din degetul ei mort un scump inel,
Ce, pentru-o faptă scumpă,-mi trebuie.
Și-așa, acum te du ! Dar, dacă tu,
Bănuitor te 'ntorci și spionezi,
Să vezi ce am de gând să fac apoi,
Iți spun pe cer, te tai fărâmi și seamăn

Cu ele cimitiru 'nfometat.
Năprasnic este timpul și-al meu scop:
Cu mult mai crude sănt, mai fără frică,
Decât flămândul tigru, marea 'n valuri.
Baltazar.—Stăpâne, plec și nu vreau să vă
[turbur.]
Romeo.—Atuncea mi-ești prieten. Ia și asta!
Fii fericit, tovarăș bun, adio!
Baltazar.—Cu toate astea eu m'ascund pe-aici:
Mă tem de-a lui priviri și-i bănuí gândul.

(Se retrage)

Romeo.—Afurisită gură, burtă-a morții,
Cu-odorul scump al lumii îndopată,
Eu falca-ți putredă, și-o rup aşa.

(Deschide cripta)

Și-o să-ți mai dau să crăpi, pân'ăi plesni.
Paris.—Acesta e Montechio cel proscris,
Care-a ucis pe-al dragei mele văr —
Și de-asta, spun, că dulcea mi-a murit —
De sigur vine-acum de pângărește
Cadavrele. Să pun mâna pe el.

(Inaintează)

Oprește-ți mâna, josnice Montechio!

Vrei răsbunare tu și după moarte?

Rău făcător, mișel, te arestez!

Ascultă și-urmează-mă — la moarte.

Romeo.—La moarte da, căci pentru ea venii.

Drăguțule, nu ispiti pe un desesperat!

Haidi, du te, lasă-mă; gândește-te

La cei uciși și fie și teamă. Tinere,

Să nu mă faci, te rog, să mă mâñii,

Și încă un păcat să iau pe suflet.

O du te! Căci, pe ceruri, te iubesc

Mai mult decât pe mine, căci aici

Doar împotriva mea venii armat.

Nu sta, te du; trăind, să spui în veci

Că un nebun amic tăia zis să pleci.

Paris.—De conjurarea ta nu vreau să știu,

Și te-arestez aci ca pe-un mișel.

Romeo.—Tu mă ațăti? Atunci, băete, 'n

[gardă!]

(Se luptă)

Pajul.—Se bat, o Doamne! Plec să caut

[straja.]

Paris.—Sânt mort.

(Cade)

De-ai milă tu, deschide cripta,
Și-așază-mă de Julieta-alături.

(Moare)

Romeo.—O fac, pre legea mea ! Dar cine-o fi ?
E contele, e Pàris, ruda lui Mercutio.
Ori ce-mi spunea pe cale servitorul,
Când turburatu-mi suslet aiură ?
Că Pàris vrea să ia pe Julieta.
A zis aşa ? Ori numai am visat ?
Ori sănt nebun, și mă gândii la asta,
Când l auzii vorbind de Julieta ?
O dă-mi, dă-mi mâna, tu ce-ai fost
[înscrise]
Ca mine 'n aspra carte a ursitei !
Am să te'ngrop într'un slăvit mormânt—
Mormânt ah, nu, o, tinere ucis,
Ci far ! Aicea zace Julieta,
Și frumusețea-i face din mormânt
O sală de serbare minunată.
Zaci, mortule, 'ngropat aci—de-un mort.

(Pune pe Paris în criptă)

De câte ori, când e să moară omul,
Nu-i vesel ? De-asta cei care-l păzesc
Zic că 'naintea morții i ca un fulger :
Deci fulger pot să zic că-i vorba-aceasta.
O draga mea, soția mea, ah ! moartea
Ce-a supt a rusuflării tale miere
N'a biruit și frumusețea ta;
Nu ești învinsă. Steagul frumuseții

Se-agită purpuriu pe-obraji și buze:
Aci n'a fost al morții pâlid steag însift.
Tybalt ce zaci în giulgiu însângerat,
O, ce răsplată vrei mai mare tu,
Decât că-aceeași mâna ce-a tăiat
A tinereții tale floare 'n două
Va nimici și pe acel ce-a fost
Dușmanul tău? O vere, iartă-mă!
O scumpă Julietă, pentruce
Ești încă tot atâta de frumoasă?
Să cred că te adoră somnul veșnic
Și că uscata pocitanie urâtă
Te ține 'n besna-aceasta, ca iubită?
De teama aceasta, eu voi sta cu tine,
Și acest palat de'nevi adâncă noapte,
Nu-l voi mai părăsi! Aci, cu viermii,
Ce-s slujitorii tăi, vreau să rămân,
Să-mi fac locaș de pururea odihnă,
Svârlind și jugul stelelor vrășmașe
De pe-astă carne silnică de viață!
Oh! ochi, priviți-o cea din urmă dată,—
O brațe ale mele,—și voi, buze,
Ce porțile suflării sănteți, ah!
C'un sărutat cinstit pecetluiți
Eternul legământ cu moartea-avară.
Vin, crude călăuz, scârbos tovarăș,
Pilot de desnădejde, haidi! asvârle

Bolnăva, obosita navă 'n stânci !
In cinstea ta, iubire !

(Bea)

O, spițer
Onest, — lucrează ager praful tău!
Să astfel eu, cu-o sărutare, mor !

(Moare)

Pe cealaltă parte a cimitirului intră FRATELE LAURENȚIU
cu o lanternă, o pârghie și un târnăcop

Fratele L.—Ajută-mi Sanct Francisc ! De
câteori

Dădură 'n gropi picioarele-mi bătrâne!
Ai, cine-i ?

Baltazar.— Un amic prea cunoscut.

Fratele L.—Fii bine cuvântat ! Amice, spune-mi,
Ce-i torța care-și dă 'n zadar lumina
La viermi, la căpătâni fără vedere ?
Pe cât îmi dau eu seama, torța arde
În cripta Capuleților.

Baltazar.— O da,
Cucernice părinte, iar acolo
E-al meu stăpân la care țineți mult.

Fratele L.—Cine ?

Baltazar.— Romeo.

Fratele Laurențiu.— Să de când e-aici ?

Baltazar.—De-o jumătate de-oră.

Fratele Laurențiu.—Vin la criptă.

Baltazar.—Eu nu'ndrăsnesc, părinte Dom-nul meu

Mă știe că am plecat. Cu'nfricoșare
M'amenință cu moartea, dac'oiu sta
Să-i spionez mișcările ce-ar face.

Fratele L.—Tu stai atunci. Mă duc doar
[singur eu...]

O teamă mă cuprinde și mi-e frică
Să nu se fi 'ntâmplat nenorocire.

Baltazar.—Dormind sub ulmu-acela, am visat
Că domnu-mi s'a luptat cu nu știu cine,
Pe care l-a ucis.

Fratele L.—Romeo!

(Inaintează)

Vai! ce-i săngele acesta,
Ce poarta-acestei cripte 'nsângerează?
Ce 'nseamnă-aceste săbii săngerate
Ce zac, fără stăpân, aşa mânjite
În locu-acesta-al păcii?

(Intră în criptă)

Ah, Romeo!
Ce pălid! Și mai cine? Ce? Și Pàris,
Scăldat în sânge? Ah, ce ceas grozav

E vinovat de-această întâmplare ?
Se mișcă fata.

JULIETA se deșteaptă

Julietă.—O bun părinte, unde mi-e stăpânul ?
Mi aduc aminte unde-aveam să fiu —
Și sănt acolo. Unde e Romeo ?

(Sgomot afară)

Fratele L.—Aud un sgomot. Eși din cuibul
[acesta

Al morții, molipsirii, somnului
Cel nefiresc, o doamnă ! O putere
Pe care n'o putem înfrânge noi,
Stricat-a planul nostru. Vin, oh, vin —
Bărbatu-ți zace mort pe sânul tău.
Așișdereea și Pàris. Vino să te duc
La mânăstirea unor cuvioase
Călugărițe. Nu 'ntreba mai mult ;
Trezirea de-abia 'ncepe. Vino, vin !
Prea bună Julietă !

(Din nou, sgomot)

Eu nu pot
Să stau mai mult.

(Fratele Laurențiu ese)

Julietă.—Mergi, pleacă tu, eu nu mă mișc
[de-aici.]

Ce-i asta? Un pahar ce-i strâns ținut
In mâna credinciosului iubit?
Otrava, văd, i-a dat sfârșitul fără vreme.
O răul! O bău pe toată el,
Și nu-mi lăsă nici strop de ajutor.
Să te sărut. O fi rămas cumva
Pe buza ta vre-o urmă de otravă,
Să pot muri de ceea ce-mi dă viață.

(Il sărută)

Ti-s calde buzele.

Straja I (afară). — Băete, du-ne —
Pe unde?

Julietă.—Ah, sgomot! lute-atunci! Pumnal
Bine venit!

(Smulge pumnalul lui Romeo)

Acesta ți-este locul!

(Se înjunghie)

Poți rugini aici; numai să mor.

(Cade pe corpul lui Romeo și moare)

Intră STRAJA și PAJUL lui Paris

Pajul — Aicea-i. Colo unde arde facla.

Straja I. — Pământu-i plin de sânge. Căutați
Prin cimitiru 'ntreg ! Plecați cățiva !
Pe-oricine-l veți găsi, să-l arestați !
Ce jalnică priveliște ! Acă
E contele întins, asasinate.
Acă e Julieta 'n sânge și e caldă :
E moartă de curând, deși ea fu
De două zile-acă înmormân'ată.
Voi mergeți și vestiți pe Principe,
Vestiți apoi pe Capuleți și pe Montechi,
Iar ceilalți cătați ! Acum vedem
Tărâmul unde jalea-aceasta zace ;
Temeiu-adevărat al jalei însă,
Noi nu-l putem află fără de martori.

Intră cățiva GARZI cu BALTAZAR

Straja II. — Acestea-i servitorul lui Romeo.

Am dat de el în cimitir.

Straja I. — Să-l țineți
Sub pază, până ce sosește Printul.

Intră alții GARZI cu FRATELE LAURENTIU

Straja III. — Am prins și-un frate care tre-
[mură,

Suspină, plângе! Ii luarăm drugul
Și târnăcopul ce ducea cu el, pe când
Trecea prin cimitir de ceea parte.

Straja I.—Dă mult de bănuit! Și el, sub
[pază!]

Intră PRINȚUL CU SUITA

Prințul.—Dar ce nenorocire-atât de vreme
S'a deșteptat ca să ne scoată chiar
Pe noi din somnul dulce-al dimineții?

Intră CONTELE CAPULETO, CONTESA CAPULETO și alții

Contele Capuleto— Ce-o fi
De strigă toți din toate părțile?

Contesa C.—Pe ultă poporul strigă ba Romeo,
Ba Julieta, ba și Pàris, și, strigând,
Cu toți năvală dau spre cripta noastră.

Prințul.—Ce spaimă-mi sgudue auzul astfel?

Straja I.—Săpâne, acolo zace Pàris contele,
Ucis; Romeo-i mort, și Julieta,
Ce moartă-a fost, e caldă, moartă-a-
[cuma.]

Prințul.—Vedeți și cercetați, cătați și aflați,
Cum s'a întâmplat atâtea morți?

Contele Capuleto.— O cer!
Privește, ah femee, fata noastră
Cum săngeră! Pumnalu-acesta, vai!

S'a rătăcit, căci teaca lui e goală
La coapsa lui Romeo, și s'a 'nfipt
In sănul fiicei noastre din greșală.

Contesa C.—Vai mie!—Acest spectacol par'
[că-i clopot
Ce-mi sună bătrâneții a mormânt!

Intră MONTECHIO și alții

Prințul.—Montechio, te sculași să vezi de
[vreme

Pe fiul și moștenitorul tău,
Plecat și mai de vreme.

Montechio.—Ah, stăpâne!
Soția mi-a murit azi noapte; amarul
Exilului băiatului i-a stins suflarea:
In contra bătrâneții mele, ce mai vine?

Prințul.—Privește, și-ai să vezi!

Montechio.—O rău crescutule!
Ce e purtarea-aceasta, să grăbești
Spre groapă înaintea tatălui?

Prințul.—Pecetluește-o clipă gura jalei
Pân' ce vom limpezi această taină
Și om și obârșia și firul ei.
Voiu fi apoi eu șeful jalei voastre,
Soț pân' la moarte! Acum uitați o
[clipă,
Durerea 'ngenuchiați-v'o răbdării.

Aduceți-mi aici pe bănuitori.

Fratele L.—Sânt cel mai mare, căci, deși în
[fapt

Sânt cel mai de pe urmă, totuși sănt
Cel mai de bănuitor în astăzii grozav
Omor, căci timpul, locuș contra mea,
Și stau aici s'acuz, dar și să apăr,
Eu însuși vinovat și totuși drept.

Prințul.—Deci spune-atunci ce știi, fără o-
[coluri.

Fratele L.—Vreau scurt să fiu, căci răsuflare
[rea scurtă

De-abia îmi e de-ajuns să pot vorbi!
Romeo, mort aici, a fost bărbatul
Acestei Juliete; ea, ce zace moartă,
A fost femeia credincioasă-a lui Romeo:
Eu însu-mi în secret i-am cununat.
Dar ziua nuntii lor fu ziua 'n care
Tybalt ucis aduse deodată
Exilul din cetate al soțului.
De el, nu de Tybalt, plânghea Julieta.
Ca s'o scăpați de jale, dumneavoastră
Ați logodit-o, vrând s'o măritați
Cu sila după Pâris. Ea, pierdută,
Venită atunci la mine. Cu priviri
Sălbaticice, ea m'a rugat cu lacrămi,
Ca, ori să iscodesc ceva s'o scap
De silnica 'nsoțire, ori, de nu,

Iși face seama 'n propria-mi chilie.
Atunci i-am dat, cu sfatul artei mele,
O băutură-adormitoare care avă
Efектul ce-așteptam, căci asvârli
Asupra ei înfățișarea morții.
Pe loc eu scris-am lui Romeo-acolo,
Să vină 'n noaptea-aceasta groaznică,
S'o scoatem din mormântu 'mprumutat,
Când forța băuturii-ar fi trecut.
Dar Fratele Ioan ce-avea de dus
Scrisoarea mea, a fost printr'o 'ntâm-

[plare

Nenorocită, 'mpiedicat s'o ducă,
Și-aseară mi-o aduse înapoi.
Atunci, la ora deșteptării ei,
Eu singur am venit s'o liberez
Din cripta strămoșească. - Aveam de

[gând

S'o țiu câtva în chiliuța mea,
Pân' ce vom fi putut, fără necaz,
Să pun s'o ducă lui Romeo. Totuși,
Când am sosit (cu câteva minute
'Naintea deșteptării), eu găsii
Zăcând fatal pe bunul nobil Pàris
Și pe fidelul soț, Romeo—morții.
Ea se trezi. Eu stăruii să meargă,
Și fapta-aceasta-a cerului s'o rabde.
Un sgomot mă gonă atunci din criptă;

Ea nu voia de loc să mă urmeze,
Și, desperată, cum se pare, s'a ucis
E tot ce știu. Cât despre cununie,
E doica martoră. Dac' am greșit
Ceva în toate-acestea, gata sănt
Cu viața mea bătrână să jertfesc
Asprimii celei mai severe legi,
Și clipa ce-mi rămâne de trăit.

Printul.—Noi până-acum, știutu-te-am om
[sfânt.]

Dar sluga lui Romeo, ce ne spune ?
Balthazar.—Eu dat-am lui stăpânu-meu de
[veste]

Că Julieta a murit. Pe urmă,
Venirăm dela Mantua cu poșta,
Și la mormântu-acesta am sosit.
Mi-a poruncit să dau de dimineață
Boerului bătrân scrisoarea-aceasta.
Intrând apoi în criptă, el îmi zise
Că, de nu plec, pe loc mă va ucide.
Și l-am lăsat acolo.

Printul.— Dă-mi scrisoarea,
S'o văz. Și unde-i pajul contelui
Ce-a căutat pe garzi ? Nerodule,
Ce a făptuit aci stăpânul tău ?

Pajul.— Veni să pună flori pe groapa doamnei
Și-mi ordonă să stau mai la o parte.
Aşa făcui. Atunci sosì cu-o torță

Un om ca să deschidă-acest mormânt :
Am alergat atunci să caut garda.

Prințul.—Scrisoarea aceasta întărește tot
Ce-a zis părintele: cum s'a 'ntâmplat
Iubirea lor și vestea morții ei.
El spune că și-a cumpărat otrava
De la un biet spîter, și vine-aici,
Să moară 'n cripta-aceasta, ca să stea
Cu Julieta lui. Acum, vrășmașii !
Vrășmașii, unde sănt ? O Capulet,
Montechio, ce blestêm pe ura voastră ?
Ca să vă nimicească bucuria
Alt mijloc cerul n'a găsit decât iubirea;
Iar eu, lăsând în voe cearta voastră,
Pierdut-am două rude : toți plătim.

Contele C. — Dă-mi mâna ta, o frate bun
[Montechio.

Atâta dela ea doar îmi rămasă ;
Mai mult nu pot să cer.

Montechio.— Voiu da mai mult.
'Nălța-voiu fiicei tale o statuie
De aur pur și-atâta vreme cât
Va dăinui Verona cu-acest nume,
Să nu poată slăvî pe-alcineva,
Decât pe credincioasa Iulie.

Contele C. — 'Nălța-vom lângă ea pe-al lui
[Romeo,

A urii noastre victime sărmâne.

Printu!—Ne-aduce deci această dimineață
O pace falnică ! Dar soarele,
De trist ce e, nu vrea să se arate !
De această groaznică 'ntâmplare tot
[mai e]
De vorbă mult. Ertăți vor fi o parte,
lar alții pedepsiți, căci niciodată
N'a fost o mai de jale soartă
Decât a Juliei și-a lui Romeo.

